

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 17.
VIII. évfolyam, 275. szám.

Kedd

Isten éltesse II. Károly király Öfelségét! — ezt kívánja szívvél-lélekkel Románia egész népe Nagy lelkesedéssel és mély hódolattal ünnepli meg Románia népe II. Károly király Öfelségének 46. születésnapját

II. Károly király Öfelsége, Románia bölcs és szeretett uralkodója a folyó évi október 16-án 46. születésnapját ünnepli. Ez a nap a román nép igazi nemzeti ünnepnapja, mert a király Öfelségének személye testesíti meg az összes románok reményégeit. Ezt a napot annak az Uralkodónak a tiszteletére kell szentelni, aki maradéktalanul valósította meg, ápolta és fejlesztette azt az értékes örökséget, amely a nagy tények királyának, a felszabadító I. Károly király és a nemzetegyesítő I. Ferdinand király után maradt részére. Annak az Uralkodónak a tiszteletére tehát, aki a lelki és szellemi, gazdasági és politikai megerősödés útjára vezette népét.

A NAGY NEVELŐ . . .

II. Károly király Öfelsége azzal a kiváló emberi és uralkodói erényekkel dicsekedhetik, hogy egyformán gondját viselte és viseli az ország népe minden társadalmi osztályának. Félő gondja, mély atyai szeretete, — amely nemcsak saját fiának, Mihály gyulafehérvári nagyvadjá, trónörökös kiképzésére fordított gondot, — az igazi nevelő apa szeretetével kiterjedt az egész fiatalságra, az új nemzedékre is. Az Ország-Ör-Servezet keretében, már a serdülő korban szépségekkel, értékes ismeretekkel telik meg a fiatal gyermek lelke, irányítást, utbaigazítást kap a gyakorlati életre és a hasznos ismeretek gazdag tárházát nyitják meg előttük. A szellemi és lelki nevelés mellett II. Károly király Öfelsége megfelelő gondot fordít és fordított a testi nevelésre is. Az egészségügyi intézmények egész sorozata, a falvakban létesített utak, a higienia rendszabályainak szigorú betartásával épített új falusi lakóházak, az országos jellegű egészségügyi mozgalom, az iskolai tanulók évenként megismétlődő kötelező orvosi vizsgálata mind-mind azt célozzák, hogy ép testben ép lélek nevelődjen. II. Károly király Öfelsége, mint a Romániai Sportszövetség legfőbb védnöke mindenkor tanujelét adta annak a felfelfedésnek és értékelésnek, amit a nemzet számára az egészséges, test-edzésben megfelelő kiképzést nyert fiatalság jelent. Félő gonddal, atyai szeretettel és jóindulattal irányítja az Uralkodó a főiskolai hallgatók nevelését és kiképzését is. A diákközhöz sorozata, az ujonnan létesített ösztöndíjak bizonyítják azt, mennyire megkönnyítette a főiskolai hallgatók részére Románia uralkodója a felsőbb tudományok elsajátításának lehetőségét és azt, hogy megfelelően képzett orvosokból, jogászokból, ügyvédek-
birákból, mérnökökből erősödjen meg a romániai szellemiség osztálya.

birákból, mérnökökből erősödjen meg a romániai szellemiség osztálya.

A FÖLD NÉPÉNEK ISTÁPOLÓJA

A föld népét talán kevés uralkodó becsülte olyan nagyra, mint éppen II. Károly király Öfelsége. Mély bölcseséggel felismerte, hogy az agrár Románia szilárd alapja a mezőgazdasággal foglalkozó földművelő réteg. Éppen ezért a falvak műveltségének emelése érdekében felbecsülhetetlen értékű in-

tézkedéseket fogantatosított, hogy a föld népe életszínvonalát felemelje és a jobb, könnyebb megélhetést biztosítsa részére. Nyíltan megmondotta II. Károly király Öfelsége:

„Mindnyájunk kötelessége a föld népének támogatása, mert az én felfogásom és elképzelésem szerint minden egyes állampolgár élő sejtje az államnak és ezt a sejtet ugyanannak a szívnek és léleknek kell áthatnia, ugyanannak az esz-

ménynek és ugyanarra a jóra való törekvéseknek.”

A gabonaértékesítés állami megszervezésével, a kikötői gabonarakarok monumentális épületeinek emelésével II. Károly király Öfelsége biztosította azt, hogy a föld népe, az ősi rögök művelője verejtékes munkájának jól megérdemelt gyümölcsét meg is kapja és élvezze.

A DOLGOZÓK NAGY BARÁTJA

Fokozott gondot fordít és fordított, állandó érdeklődést tanúsít II. Károly király Öfelsége a dolgozó osztály életszínvonalának emelésére is. A munkásjóléti intézmények egész sorozata, az agkori munkásnyugdíj rendszere, a munkás-színházak és munkáskönyvtárak létesítése, a fürdővonalatok beállítása, a „Munka és Jókedv” intézményének megszervezése, mind-mind maradéktalanul bizonyítják II. Károly király Öfelségének szociális érzéseit és azt, hogy az új alkotmány, amellyel II. Károly király Öfelsége megajándékozta az országot és népét és a Nemzeti Ujjászületés Frontjában kifejezésre juttatott, új szellem és rendszer egyformán gondját viseli az ország minden társadalmi osztálya érdekének.

AZ URALKODÓ AKARATA

Az Uralkodó azt akarja, hogy az egész ország népe testben és lélekben, érzésben és gondolatban egységes legyen, művelődjen, életszínvonalát emelje. Ezért alapította már trónörökös korában a róla elnevezett kulturális alapítványt, amelyen keresztül meleg szeretettel fordul az ország népe felé, hogy a civilizáltabb élet módszereit és lehetőségeit megismerhesse részére. Az Uralkodó nemes elképzelése, magaslatos ösztönzése sok olyan intézkedést valósított meg, amelyek felbecsülhetetlen értékűek. Kórházak, gondozóintézetek a kiskorú gyermekek részére, aggménházak az elaggottak, az öregek számára, anyavédő intézetek a szülés előtt álló anyáknak, az elemi iskolák egész sorozata az analfabétizmus leküzdésére. Háztartási iskolák és a vándor mozikaarván, amely a propaganda minisztérium fennhatósága alatt működik, mind-mind olyan intézmények, amelyek az ország népe szellemi, kulturális és gazdasági javát szolgálják.

Az új alkotmánytörvényvel és a Nemzeti Ujjászületés Frontja megszervezésével II. Károly király Öfelsége véget vetett a politikai pártok ádáz küzdelmének. A közigazgatási törvény értelmében felállított tartományi királyi helytartóság vezetői leegyszerűsíti-

tették a közigazgatás ügymenetét, megkímélték az ország népét, hogy minden ügyes-bajos dolgával a költséges és fáradságos bukaresti elintéztést várja be. A királyi helytartók állandó és közvetlen kapcsolatot tartanak fenn a néppel, meggyőződve jogos kívánságairól, azonnal orvosolják az esetleges sérelmeket és hathatósan támogatnak minden igaz ügyet.

A KÖZVAGYON ELLENŐRZÉSÉNEK ÚJ RENDJE

A legfőbb állami ellenőrök testületének megszervezésével, megteremtett az Uralkodó és kormánya a közvagyon lelkiismeretes kezelését a visszaélések, a lelkiismeretlen gazdálkodás elkövetőinek példás szigorúságu megbüntetésével pedig megtisztította a közszellemet. A köztisztviselő ma már maradéktalanul igyekszik teljesíteni azt a kormányzati elvet: A köztisztviselő van a közönségért, annak érdekében kell lelkiismeretesen dolgoznia, nem pedig megfordítva.

A KISEBBSÉGEK LOJÁLIS HÓDOLATA

Románia nemzetkisebbségi népei maradéktalanul és teljes lojalitással, a náluk hagyományos királyhűséggel veszik ki a maguk méltó részét az ország és a román nemzet nagy ünnepéből. A romániai kisebbségek nem felejtik el, hogy II. Károly király Öfelsége mindenkor bölcs államférfiúi megértést tanúsított a kisebbségek jogos törekvései, nemzeti, kulturális és gazdasági életlehetőségüket biztosító igyekezete iránt. A kisebbségi minisztérium felállításával, valamint a Nemzeti Újjászülés Frontja kebelében megszervezett Magyar és Német Népközösség közvetítésével megteremtette a Romániában élő népek lelki békéjét és lehetőséget nyújtott arra, hogy a kisebbségek főleg vallási, kulturális, iskolai, közművelődési és gazdasági téren valószínűsítés nélkül fejlődhesse és boldogulhassanak a román állam keretében. A kisebbségek viszont mindenkor megértő lojalitással, haza- és királyszerepével, hűséggel igyekeztek viszonzni a királyi palotából és a kormány részéről feléjük sugárzó megértő szellemet.

Ime: ezek a tények, nagyfontosságú uralkodói tettek teszik indokoltá és érthetővé, hogy az egész ország népe kivétel nélkül nagy lelkesedéssel, őszinte örömmel és mély hódolattal ünnepli meg II. Károly király Öfelségének mai születésnapját. A romániai anyának pedig a mai nemzeti ünnepel kapcsolatosan az a kötelességük: neveljék gyermekeiket jó hazafiaknak, mélyítsék el lelkükben a tiszteletérzést és szeretetet II. Károly király Öfelsége, az ország jövőendő királya: Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös és az egész királyi család iránt.

Önként jelentkezett katonai szolgálataira a félábu hadirokkant

(BUCURESTI.) Paul Theodorescu légügyi és tengerészeti miniszter a medgyesi helyőrség parancsnoksága után megkapta Vasile Vasii medgyesi lakosnak a román hadseregbe való önkéntes jelentkezéséről szóló kérését. A kérés azért szokatlan és megemlést érdemelt, mert Vasile Vasii egyik lábára hadirokkant s éppen ezért a katonai szolgálata alól véglegesen felmentették és már elmúlt 50 éves. Ennek ellenére azt kérte, hogy osszák be szolgálattételre a román hadseregbe, mert automobilt, motorkerékpárt, mezőgazdasági traktort tud vezetni és így helyettesíthet egy egészséges embert, akit viszont a hadsereg a haza védelme érdekében más helyen foglalkoztathat. A légügyi és tengerészeti minisztérium kedvezően intézte el a hadirokkant, mely hazaszeretetről tanuskodó és példaadó kérését és úgy rendelkezett, hogy háborús esetén az önként jelentkező hadirokkantat a légügyi minisztérium műszaki iskolájába osszák be szolgálattételre.

RÍÓ MOZGÓBAN:

Ma és a következő napokon min den nap 3, 6 és 9 órakor: Két világláger. Ne mulassza senki megnézni.

I. URAGANUL

Monumentális rendezésű filmdráma. Fősz.: DOROTHY LAMOUR és JOHN HALL.

II. Száz léri és egy leány

Fősz.: a közönség kedvence, a bájos DEANNA DURBIN, partnere: LEOPOLD STOKOWSKY. — Helyárak: az összes taxákkal 19 lej.

Kalló köztársasági elnök:

„Bizom abban, hogy a finn-orosz kérdést békésen tudjuk elintézni”

Ellentmondó jelentések az orosz—török megégvezésről — A világsajtó a Royal Oak elsüllyesztésének jelentőségéről — Amerikától függ a béke sorsa — Irják az USA lapjai — Sikeres kínai légi bombatámadások

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain szerdán az alsóházban újból nyilatkozik a nemzetközi helyzetről. Churchill a Royal Oak elsüllyesztéséről fog nyilatkozatot tenni.

A kormányt meg fogják kérdezni, szándékában áll-e a szovjet kormányval tárgyalásokat kezdeni a minap aláírtál tartalmazó kereskedelmi egyezmény kötése érdekében. Megkérdezik afelől is, vajon az ideai angol-francia-orosz tárgyalások során a szovjet kormány jogot kért-e szárazföldi, légi és tengerészeti támaszpontok megszerzésére valamelyik Balti-államban.

MIT KÉR A SZOVJET FINNORSZÁGTÓL

(KOPPENHÁGA.) (Rador-Reuters.) A dán lapok moszkvai tudósítói szerint a szovjet kormány a következő három kéréssel fordult Finnországhoz:

1. Tytresaari, Lavansaari, Seishaari és Surraari szigetek átengedése, amelyek a Finn-öbölben Kronstadt kikötő-

jének bejáratát uralják. Finnország cserébe bizonyos területeket kapna Kelet-Karéliában.

2. Finnországnak ne álljon jogában erődítményekkel ellátni az Aaland-szigeteket és a Szovjetnek jogában legyen időnként meggyőződést szerezni arról, hogy a szigetek nem épültek erődítmények.

3. Finnország kössön katonai szerződést a Szovjettel.

A dán lapudósítók értesülései szerint negyedik kérésről is szó lenne, ami nek természetét azonban nem tudják, de az készített volna a finn kiküldötteket a hazautazásra. A finn delegátusok hazatérése egyébként kellemetlenül hatott a finnekre, akik hangoztatták, hogy Paasakivinek csak bizonyos pontok megtárgyalására volt felhatalmazása kormányától. Ennek dacára a delegáció hirtelen elutazását úgy veszik, hogy a tárgyalások nem folynak olyan kielégítően, mint látszott.

Mit ír a világsajtó a Royal Oak elsüllyesztéséről

(BERLIN.) (DNB) A külföldi lapoknak tegnap a Royal Oak elsüllyesztése volt főtemájuk. Valamennyien megjegyzik, hogy az elsüllyesztés nem kis fegyvertény volt a német haditengerészetnek. Különösen nagy hatást váltott ki az egyik amerikai tengerészeti szakértő azon véleménye, hogy a német buvárhajók különös ha-

tásu robbantószert tartalmazó torpedókat használnak, mert a Royal Oakot egyetlen lövéssel süllyesztették el, ami tekintve annak 29 ezer tonnás nagyságát, normális körülmények között szinte elképzelhetetlen. Az is meglepő — írja a szakértő — hogy a hajó rendkívül gyorsan süllyedt el, ami meg-

magyarázza a nagy embervesztéset.

A legmélyebb benyomást keltette a hír az olasz és a hollandiai sajtóra. A „Giornale d'Italia” megjegyzi, hogy a Royal Oak elsüllyesztése fényesen igazolja azt a német felfogást, hogy a brit blokádnál bárhogyan szigorítják is, sikertelen marad. Ha ugyanis az olyan nagyságu gőzösöket is egyetlen lövéssel lehet elsüllyeszteni, mint a Royal Oak, akkor bizonytalanok mindazok a védelmi berendezések, amelyek a nagy csatahajókat az ilyeszerű támadások ellen óvják.

Az amszterdami „Telegraph” azt írja, hogy

a Royal Oak elsüllyesztése a brit admirális beismerése szerint igaz, viszont az már kétséges, hogy a támadó buvárnaszádok is elsüllyesztették volna. Nem is feltételezhető, hogy a támadást végrehajtó tengeralattjáró azonnal haza ne indult volna, hogy jelentést tegyen a nagy eseményről. Mert hogy valóban jelentős esemény volt, azt az a visszhang igazolja, amelyet az egész világsajtóban keltett. Az is különös, hogy a Royal Oak egyetlen lövése süllyedt el, ami önkénytelenül az Ark Royal esetét idézi emlékezetünkbe, amelyről a német hadijelentések állandóan azt közlik, hogy szintén elsüllyesztették, de amelyet a brit jelentések kétségbe vonnak. A Royal Oak esete óta azonban a német közlésekre különösen fel kell figyelni.

Mély hatást váltott ki a Royal Oak elsüllyesztése Görögországban is, ahol a sajtó külön kiadásban számolt be az eseményről. A Royal Oak ugyanis a háború kitörését megelőző időkben hivatalos látogatást tett a görög kikötőkben és ez alkalommal számos fénykép is jelent meg róla. A semleges lapok közül a norvég „Aftenbladet” foglalkozik még hosszú cikkben az eseménnyel. Többek között a következőket írja:

— A német buvárnaszádok teljesítménye feltétlenül minden elismerést megérdemel, mert a Royal Oak elvesztése súlyos csapás Nagybritanniára nézve két szempontból is. Először, mert rámutat arra, hogy a brit flottának nem áll elegendő cirkáló a rendelkezésére abból a célból, hogy csatahajóit kísértesse, másodszor, mert Winston Churchill bevallása szerint, egy ilyen csatahajó elpusztulása felér egy hadtest megsemmisítésével. A tanulság ebből az, hogy meg kell kötni a békét, amely véget vet a nagybőrnál-nagyobb értékek esztelen elpusztításának.

FUNK MINISZTER BESZÉDE A WIENI MINTAVÁSÁR MEGNYITÁSÁNÁL

(WIEN.) (DNB) Funk német birodalmi miniszter és bankkormányzó tegnap a wien mintavásár megnyitásánál nagyobb beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a Harmadik Birodalom legfőbb törekvése még a háború alatt is az lesz, hogy állandóan újabb és újabb kereskedelmi kapcsolatokat teremtsen és a régi barátokkal az összeköttetést elmélyítse. A háború — mondotta — nem jelentheti az elzárkózást, amely csak az ellenséges érzelmetek fejlesztője lenne.

HAZAUTAZOTT A FINN MEGBIZOTT

(HELSINKI.) (Havas.) Paasakivi finn megbizott, aki Moszkvában a finn-orosz vitában Molotov népbiztossal együtt hosszasan tárgyalt, tegnap este újabb utasításokért hazautazott és ma reggel érkezett meg Finnország fővárosába. Paasakivi valószínűleg holnap után, szerdán indul újra Moszkvába. Ugyancsak Helsinkiből közlik, hogy Erko külügyminiszter a helyzetről hosszabb nyilatkozatot közölt, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Finnország el van szánva arra, hogy semlegességét semmi körülmény között sem adja fel. Ami a moszkvai ajánlatot illeti — mondotta Erko kül-

AZ „AURORA” Főkollektúra

szerencsés nyerői a következő nagy nyereményeket nyerik az október 15-i húzásokon:

400.000 lejt	48.866 matca II. seria Brăilaban
400.000 „	76.349 „ II. „ Bukarestben
100.000 lejt	4.130 „ II.
„	6.443 „
„	31.016 „ I. seria
„	31.016 „ II. seria
„	42.230 „ II. seria
„	74.050 „ II. seria
„	75.151 „ II. seria
„	80.056 „ I. seria
„	80.056 „ II. seria
„	89.181 „ II. seria
„	92.148 „ I. seria
„	92.148 „ II. seria
„	94.887 „ II. seria
„	273.866 anexa
„	469.457 „
„	478.689 „
„	381.017 anexa
„	553.824 anexa
„	695.909 anexa

Ugyancsak az „AURORA” játékosai között került szétosztásra 36 drb. 40.000 le-es nyeremény, valamint számos kisebb nyeremény is. Főelárusító: Kereskedelmi Hitelbank r. t. Cluj

ügyminiszter — nem nyilatkozhatik, mert azt az egész országban csak hatan ismerik, akik semmi körülmény közt nem árulják el mindaddig, amíg annak közzététele szükségessé nem válik.

Végül kijelentette a finn külügyminiszter, hogy az első megbeszéléseken uralkodó szivélyes légkör feljogosíthat mindenkit arra a reményre, hogy a problémát barátságos uton lehet elintézni.

A BALTI-ÁLLAMOKBA KÜLDENDŐ OROSZ HADERŐ LÉTSZÁMA

(MOSZKVA.) (Tass.) A Balti-államokba a tervek szerint összesen 70 ezer főből álló hadsereget fog küldeni a Szovjet és pedig:

25.000 embert Észtországba, 25 ezret Lettországra és 20 ezret Litvániába. Ezek a csapatok az orosz állam költségén kapnak élelmezést és Moszkva gondoskodik mindennemű mástermészetű szükségleteikről is.

A Tass iroda még megjegyzi, hogy a csapatok erősségére vonatkozólag a Szovjet és az érdekelt államok kormányai között teljes az egyetértés és azért a hírek, amelyek kioroszakolásról adtak közléseket, nem esvebek merő kitalálásnál.

A STOCKHOLMI TANÁCSKOZÁS JELENTŐSÉGE

(PÁRIS.) (Rador.) A lapokat a stockholmi értekezlet foglalkoztatja.

A „Le Petit Parisien” szerint az északi kérdésen kívül valószínűleg tanulmányozás alá veszik az európai háború által teremtett általános helyzetet is.

A „Le Petit Journal” írja, hogy a stockholmi értekezleten békeoffenzívával fognak próbálkozni egy ázsiai fenyegetés jegyében.

Az „Excelsior” így ír: A semlegesek nem hagyják magukat megfélemlíteni és abban a mértékben, ahogyan a szövetségesek elhatározása és ereje növekszik, a kis államok visszanyerik önmagukban való hitüket.

A l'Époque, L'Oeuvre és Le Populaire mindannyian kétségbe vonják, hogy a stockholmi összejövetel Németország ügyét szolgálhatná békeajánlat által.

NÉMETORSZÁG ÖRÖMMEL ÜDVÖZLI A STOCKHOLMI KONFERENCIÁT

(BERLIN.) (DNB) A német félhivatalos „Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz” a stockholmi államfői értekezlettel kapcsolatban a következőket írja:

— Az északi államok meg akarják őrizni semlegességüket és ez részükről érthető és méltánylandó törekvés is. Nem is jelent újat, mert Dánia, Norvégia Svéd- és Finnország már régen hangoztatják: jöjjön, aminek jönnie kell. Ők semlegesek maradnak. A Harmadik Birodalom tiszteli ezt az elhatározást és hogy ezt teszi igazolta azzal, hogy Dániával megemeltámadási szerződést kötött és ugyanilyet felajánlott Stockholmnak, Oslonak és Helsinkinek is. Ez utóbbiak ki is jelentették, hogy ők nem érzik magukat fenyegetve a német birodalom által. Ez azt igazolja, hogy az északi államok gazdasági bajait nem Németország, hanem az angol tengeri háború módszerei okozzák. Nem is csoda, hogy az államfők összeülnek és védekezni igyekeznek ellene. Reméljük — írja befejezésül a lap — hogy ezt a törekvést a legteljesebb siker fogja koronázni és hogy a konferencia elő fogja segíteni a békés törekvések megvalósítását is.

JAPÁN TILTAKOZÁSRA KÉSZÜL?

(TOKIÓ.) (Domei.) Az a hír, hogy a brit admirális az ellenőrzést a Sárga-tenger vidékére is ki akarja terjeszteni, nagy izgalmat váltott ki japán körökben, amelyek arra számítanak, hogy a tokiói kormány energikus tiltakozásra készül annál is inkább, mert a hadszíntérnek a Keletre való kiterjesztését sértőnek találja feltétlen semleges álláspontjára nézve.

„AMERIKÁTÓL FÜGG A BÉKE SORSA”

(WASHINGTON.) (United Press.) Az amerikai sajtó egyrésze egyöntetűen azt hangoztatja, hogy a béke sorsa az USA további magatartásától függ, mert

ha a semlegességi törvényt nem változtatja meg, úgy elveszi a módját a harc folytatásának, miért is az emberiség jövője és érdeke azt kívánja, hogy teljesen semleges maradjon.

Feltűnést keltett a „Newyork Times” azon felhívása, hogy az USA szenátorai kizárólag lelkiismeretükre hallgatva határozzanak, mert minden szavazat végzetes következményekkel járhat. A háború sohasem volt jó üzlet — fejezi be cikkét a lap.

812 HALOTT

(LONDON.) (Rador.) A brit admirális hivatalos közlése szerint a Royal Oakon 812 ember pusztult el. Ugyancsak a brit admirális jelenti, hogy azok a német híresztelések, amelyek az Ark Royal repülőgépnyahajó elcsúszásáról szólnak, légből kapottak és mint ilyenek nem felelnek meg a valóságnak.

A FINN ÁLLAMFŐ DERÜLÁTÓ

(HELSINKI.) (Rador.) Kallio finn

Öfelsége II. Károly király születésnapi ünnepségeinek programja

(BUCURESTI.) (Rador.) Öfelsége II. Károly király születésnapi ünnepségeinek az alábbi programja volt, illetve lesz: Délelőtt zászlószentelés, katonai zenekarok felvonulása, térzene és ünnepi istentiszteletek voltak. A délutáni program a következő lesz: 2 órakor rádió-zsurnál keretében méltatják a nap jelentőségét és közlik Argetoianu miniszterelnök üdvözlő beszédét. 4 óra: Az Ateneumban Argetoianu miniszterelnök Georgescu tábornok és Giurescu, a NUF szervező minisztere és a mezőgazdák képviselőinek elnöke tartanak méltató beszédet. 4 óra 30 percre a Nemzeti Színház épületében Camille Petrescu színigazgató fog előadást tartani. Fél 8-kor népkoncert a 8. Iunie téren. Nyolc órakor fáklyásmenet a Front és a Nemzeti Gárdák tagjainak részvételével. 9 óra: Tűzijá-

kóztársasági elnök kihallgatáson fogadta a dán újságírók egy csoportját és előttük kijelentette, hogy bizik abban, hogy az 1937. évben megkötött orosz-finn megemeltámadási szerződést Moszkva továbbra is tiszteletben fogja tartani. Ez a szerződés, ha annak minden feltételét tekintetbe vesszük, kizárja az erőszakos elintézkedés módjait.

ELLENTMONDÓ HIREK AZ OROSZ-TÖRÖK EGYEZMÉNYRŐL

(ANKARA.) (Rador.) A török távirati ügynökség hivatalos közleménye szerint nem nyert megerősítést az isztambuli Yeni Sabah című lapnak több idegen hírügynökség és rádióállomás által is tovább adott híre, amely szerint a moszkvai szovjet-török tárgyalások befejezést nyertek volna.

Ugyanakkor az Exchange Telegraph azt közli, hogy a török-orosz egyezményt sikerült megkötni még pedig mindkét félre nézve kielégítő módon. Saracioglu és Molotov összhangba hozták a francia, angol és az orosz érdekeket is. Tartalmát az egyezménynek azonban nem közlik a nyilvánossággal mindaddig, amíg a hivatalos közléssel Ankarában és Moszkvában egyidejűleg meg nem történik.

ték az I. Károly parkban. Ugyancsak 9 órakor Ottescu belügyminiszter hódoló beszédet mond Öfelségéhez a rádión keresztül. Mindezeket a fővárosban megtartandó ünnepi programpontokat a romániai leadóállomások is közvetíteni fogják.

MIT IR A BELGA SAJTÓ

Az Öfelsége II. Károly király tiszteletére rendezett ünnepséggel részletesen foglalkoznak — amint a Rador jelenti — az összes belga lapok is. Belgium sajtója ismerteti az ünnepségeket, azoknak jelentőségét és egyöntetűen megjegyzi, hogy azok a nemzeti szolidaritás megnyilvánulásai. A lapok azt írják, hogy az ország minden sarkából éljenzés és hódolat hangzik az Uralkodó felé, aki a nemzeti szolidaritás és a román élet jelképe.

A Dacia kollekturában kihuzott nyeremények okt. 15-én

Lei 1,000.000 nyert 715244 Anexa

Lei 1,000.000 nyert 60501 matca Seria I.

Lei 1,000.000 nyert 60501 matca seria II.

Lei 400.000 nyert 7048 matca seria I.

Lei 400.000 nyert 7048 matca seria II.

Lei 100.000 nyert 80680 matca seria I.

Lei 100.000 nyert 23271 matca seria II.

Lei 100.000 nyert 26986 matca seria I.

Lei 100.000 nyert 28189 matca seria II.

Lei 100.000 nyert 32150 matca seria I.

Lei 100.000 nyert 44352 matca seria II.

Lei 100.000 nyert 66683 matca seria II.

Lei 100.000 nyert 97685 matca seria I.

Lei 100.000 nyert 388039 anexa

Lei 100.000 nyert 615833 anexa

Lei 100.000 nyert 635539 anexa

Lei 100.000 nyert 804784 anexa

A DACIA Kollekturában még nyertek: 26 drb. nyereményt a Lei 40.000 és azonk vül még nagyon sok kisebb nyereményt.

„DACIA” Kollektura főelárusítóhelye:

Clujon, „ECONOMIA” P. Unirii 23

Rövid távirati hírek

(ISZTAMBUL.) (Rador-DNB.) A török hadiflotta, amely a Márvány-tengeren gyakorlatozott, a Dardanellák felé indult, ahol Kuni Kalesi kikötője előtt vonták össze.

(HELSINKI.) (Rador.) A Hufvustadsbladet című lap a moszkvai tárgyalások felbeszakításával foglalkozva, írja, hogy a beállott szünet természetes és szükséges volt, hogy a tárgyalások újrafelvételéhez a finn delegátusok érintkezésbe lépjenek kormányukkal.

(LONDON.) (Rador.) A Royal Oak megmenekült matrózainak végleges száma: 396.

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti: Egy ismeretlen repülőre, amely olyan magasan keringett, hogy jelenlétét csak motorjának zajából lehetett megállapítani, szombaton este a légelhárító útegek több lövést adtak le.

(LONDON.) (Rador.) Berlinből jelenti, hogy a német főváros légelhárító ágyui működésbe léptek bizonyos magasan repülő ismeretlen gépek ellen. Mértékadó forrásban rámutatnak arra, hogy a jelzett napon sem angol, sem francia gépek nem repültek át Berlin felett.

A katolikus Női Misszió Szervezet tisztújító közgyűlése

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta a Kath. Női Misszió Szervezet évi rendes közgyűlését a róm. kath. Egyházközség tanácstermében. A katolikus női társadalom lelkes ügybuzgalmáról jólismert Kath. Nőegylet vezetősége, tagjai és a missziós ügyek iránt érdeklődő vendégek előtt folyt le a gazdag és elismerésre méltó beszámoló.

A közgyűlést Ft. dr. Veress Ernő vikárius h. plebános vezette, aki bevezető szavakkal rámutatott a szociális munka fáradtságos, de lélekemelő szükségességére, dr. Balogh Ernőné gondosan összeállított tikári jelentése után bepillantást nyertünk az intézmény gazdag tartalma szociális, kulturális munkájáról. Szegények segélyezése, ruhával, élelemmel, fával, alkalmasított elhelyezésre, iskolás gyermekek neveltetése, betegápolgatás, orvosi és gyógyszersegély, rabok látogatása, karácsonyi szeretet-csomagok kiosztása, környezettanulmány, tanácsadás hivatalos ügyekben, stb., mind számos olyan munka, amely a humanizmus méltó tanujelét szolgálja.

A Misszió Szervezet egyik kiemelkedő intézménye a Karitás Napközi Gyermekotthon, dr. Scheitz Vilmosné, az Otthon al. elnöknője értékes felvilágosítással szolgált az Otthon működéséről. A 143 gyermek által 92 család kapcsolódott meleg szeretettel az Otthonhoz, ahol naponta 90 gyermek részesül gondos felügyeletben és ellátásban. De az Otthon leány és ifjúsági egyület is tart fenn, ahol vállalkos, kulturális előadások, kirándulások, ének, zene, társasjátékok keresztényi módon szórakoztatják az ifjúságot.

A Kath. Női Misszió Szervezet által rendezett kulturális előadások, teadélutánok, népi dívat bemutató, szociális perselyek, gyűjtések, a város vezetősége, a Kath. Egyházközség, pártoló tagok adományait tették lehetővé, hogy az intézmény, — amint Nagy Erzsébet pénztárnoknő pontos összeállítása jelentéséből kitétnék — évi 500 ezer lejt forgalmazott. Ezen összegnek mintegy 50 százaléka a Napközi Otthon javára jutott.

A mindnyájunkat jóleső érzéssel betöltött beszámoló után az indítványok következtek. Ugy Babos Lászlóné indítványát, amely szerint évi programnak a „családvédelmet” tűzték ki, mint Nevelics Mangit indítványát, amelyben a felnőttek részére a katolizmus-előadások megszervezését kérte — a közgyűlés a legnagyobb lelkesedéssel fogadta el.

Veress Ernő vikárius h. plebános köszönetet mondott a tisztikar fáradtságos és minden tekintetben áldást termelő munkájáért.

Majd a tisztújítás következett, amelynek megválasztását 3 évre lelkes tapsal fogadták el.

Elnöknő, az egész intézmény lelke, fáradtságot nem ismerő munkájáról, megértő jó szívről ismert gróf Bethlen Györgyné. A tisztikar többi tagjai: dr. Scheitz Vilmosné, dr. Balogh Ernőné, dr. Mátyás Mátyásné, Adorján Ödönne, Hossu Mártonné és Nagy Erzsébet. A felügyelő bizottsági tagokat kiegészítették néhány taggal.

A Női Misszió Szervezet közgyűlését Gr. Bethlen Györgyné elnöknő zárószavai fejezték be, melleg és közvetlen szavakkal mondott köszönetet a bizalomért, amely az új tisztikar felé irányul és Isten áldását kérte a további szociális munkájukra.

TESTEDZÉS

Rossz napjuk volt az otthon játszó csapatoknak a román Nemzeti Bajnokságban

Döntetlen a Victoria-Juventus mérkőzés - A Carpati is megosztott a pontokon a Sportul Studentesc csapattal - A Ripensia kikapott, az AMTE győzött Bukarestben

A román nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójában nem hozott szerencsét az otthon játszó csapatoknak. Kevés kivétellel vereséget szenvedtek a vendéglátók, jobb esetben döntetlennel kellett beérniük. A legnagyobb meglepetés a Carpati pontvesztése a Sportul Studentesc csapattal szemben. A nagybányaiak kezdeti lendülete úgy látszik megtört, mert a közép-szerű ellenféllel is osztozkodik a bajnoki pontokon. A Victoria is elvesztett egy értékes pontot, s így ezuttal sem tudott siralmas helyzetén javítani. Annál öröndesebb esemény az AMTE egyre javuló formája. Az aradi munkáscsapat multheti bravura után most az Unirea Tricolorot terítette le. A Ripensia pech-szerűsége még nem szakadt meg; a Rapid-tól is vereséget szenvedett. Galacon a TMAC nem tudta legyőzni a Gloria CFR-t.

GÓLTALAN MÉRKŐZÉS

(KOLOZSVÁR.) Victoria—Juventus 0:0. Cociuban II. nélkül szereplő kolozsvári csapat nem tudott egységes lenni és így eredményre sem számíthatott a lelkes és szívesen védekező bukarestiekkel szemben. Az első félidőben a Victoria támadott többet, azonban a Juventus védelme, különösen Szadovszky kapus szilárdan állott helyén. A 38. percben Moldovan és lövését Varjass: csak az utolsó pillanatban kórtorta ki a kapu szájából. A 44.

percben a Victoria kapuja előtt volt fontos pillanat, de Sepsi kapus szerencsével mentett. Szünet után változatosabb játék alakult ki, de a góllövés egyik csapatnak sem ment.

OSZTOZKODTAK A PONTOKON NAGYBÁNYÁN

(NAGYBÁNYA.) Sportul Studentesc—Carpati 1:1 (1:0). 1500 néző, bíró: Ritter. A bukaresti diákok többet támadtak, a Carpati inkább defenzív taktikát folytatott s ez hosszú távra magát osztozkodni kellett a pontokon. Az első gólt a diákcsoport érte el a 13. percben. A nagybányaiak csak szünet után a 22. percben egyenlítették Szőke lövéséből.

FELRAGYOG AZ AMTE CSILLAGA!

(BUKAREST.) AMTE—Unirea Tricolor 3:0 (1:0). 2000 néző, bíró: Muresan. Az aradi munkáscsapat lendületes, okos játékkal harcolta ki a tisztes eredményt jóképességi ellenfelével szemben. Góllövők: Batrin (2) és Reinhardt.

BAJNOKSÁGRA TÖR A VENUS

(RESICA.) Venus—UDR 3:0 (1:0). 3500 néző, bíró: Pily Kroner. Az UDR többet támadott, a bajnokcsapat csatárai azonban szerencsésebbek voltak: három akciójuk három gólt eredményezett. A gólok sorrendje: I. f. 22 Válcov 1:0, II. f. 4 p. Boda 2:0, 14. p. Barbulescu 3:0.

NINCS SZERENCSEJE A RIPENSIÁNAK

(BUKAREST.) Rapid—Ripensia 3:2 (2:0). 5000 néző, bíró: Emil Kroner. A temesváriak sokat támadtak, akciójuk azonban nem volt sikere. A Rapid viszont hallatlan szerencsével verekedte ki a győzelmet. A gólok így estek: I. f. 5. p. Bogdan 1:0, 20 p. Barátky 2:0. II. f. 18 p. Marksteiner 2:1, 32. p. Kotormány 2:2, 41. p. Bogdan 3:2.

UJABB DÖNTETLEN

(GALAC.) Gloria CFR—TMAC 2:2 (1:1). 3000 néző, bíró: Busa. A temesvári csapat csak az utolsó pillanatban mentette meg a vesztesre álló mérkőzés egyik pontját. A gólok így estek: I. f. 9. p. Galgóczy (öngól) 1:0, 19. p. Reuter 1:1, II. f. 15 p. Szeles 2:1, 44. p. Cucula 2:2.

IGY ÁLL A BAJNOKSÁG

1. Venus	6	5	0	1	19:4	10
2. Carpati	6	4	1	1	9:2	9
3. TMAC	6	4	1	1	12:9	9
4. Rapid	6	4	0	2	15:7	8
5. Ripensia	6	3	1	2	12:8	7
6. Sportul Stud.	6	1	3	2	12:10	5
7. Gloria CFR	6	2	1	3	8:18	5
8. AMTE	6	2	0	4	6:9	4
9. Victoria	6	1	2	3	2:6	4
10. UDR	6	1	2	3	6:12	4
11. Juventus	6	1	2	3	7:13	4
12. Unirea Tricolor	6	1	1	4	3:13	3

Győzött a KAC a kerületi bajnokságban

KAC—Echo 2:1 (1:1). I. osztályú bajnoki, bíró: Weiser. A piros-fehérek nagy küzdelem után verekedtek ki a bajnoki pontokat a szívesen védekező börtvényiaktól. A küzdelem a két csapat között mindvégig igen nívós és élvezetes volt, beillt a nemzeti bajnokság folkozatába is. A börtvényiaktól szerették meg az első gólt a 16. percben Rámai fejeséből. A 32. percben Horváth ritka szép lövéssel egyenlített. A második félidő 17. percében a játékvezető kiállította Földvárit, az Echóból durvaság miatt. Ettől kezdve a börtvényiaktól 10 emberrel játszottak és hőiesen küzdöttek. A 37. percben azonban nem tudták megakadályozni Tunyoghy bombagólját, amellyel a KAC a győzelmet is megszerezte. A piros-fehérek a játék végéig hevesen ostromolták az Echo kapuját, de újabb eredményt azonban nem sikerült elérniük.

Ifjúsági bajnokság: Victoria—Echo 8:1 (4:0). — Corvinus—Haggibbor 6:0 (2:0). — Monostor—KMSC 4:2 (2:1).

Corvinus—Haggibbor 1:0 (0:0). II. oszt. bajnoki. A vasgyári csapat lelkes játékkal harcolta ki a győzelmet. Az egyetlen gólt Illés lőtte.

Uj magyar ifjúsági váltócsucs. Budapestről jelentik: Az UTE csapata a 4x800 m-es váltófutás ifjúsági csucsát vasárnap 8 p 15.2 mp-re javította.

Jó atlétikai eredmények Budapesten. Budapestről jelentik: A vasárnap megtartott atlétikai versenyen néhány jó eredmény született. 100 m.: 1. Onódy 11. 5 mp, magasugrás: 1. Gáspár 180 cm, súlydöntés: 1. Némethy 14 m 31 cm, 400 m.: 1. Vadas 49.2 mp., díszkosvetés: 1. Józsa dr. 47 m., svédváltó: 1. MAC 2 p 02.5 mp.

Sársaság

A magántisztviselők szakmai szervezeté kéri női tagjait, hogy a csütörtökön október 19-én este 8 órakor megtartandó értekezleten vegyenek részt a „Vörös Kereszt” tanfolyam megszervezése tárgyában.

„Taxi-karambol” érte a Ferencvárost a NB ötödik fordulójában

Deiktus történt az Újpesttel és a Hungáriával is

(BUDAPEST.) A magyar nemzeti bajnokság ötödik fordulójában sorozatos meglepetésekkel végződött. A legnagyobb szenzáció a Ferencváros veresége volt a Taxitól. A Fradi a „karambol” ellenére megtartotta vezetőhelyét a bajnokságban. A Kispest pontot vett el az Újpesttől, ugyanígy a Hungária is megosztott a bajnoki pontokon a Toldival és Korányival megerősödött Gammával. Meglepetésként hat a Nemzeti veresége a Törekvéstől és a Szolnok győzelme az Elektromos felett. Az eredmények jelentős eltolódást idéztek elő a bajnoki ranglistán.

Taxi—Ferencváros 4:3 (2:1). A Ferencváros feltűnő lagymatagon játszott, ezzel szemben a Taxi nagy lendülettel támadott s az adott körülmények között megérdemelten győzött. A gólok sorrendje: Serfőző 1:0, Sárosi dr. 1:1, Tóth 2:1, Pósa dr. 11-es 2:2, Gyetvay 2:3, Serfőző 3:3, Serfőző 4:3.

Kispest—Újpest 2:2 (2:2). Hatalmas küzdelmet vívott a két csapat s végül megosztott a pontokon. A Kispest érte el az első gólt Nemes révén, Tóth egyenlített, Hidas az Újpestet juttatta vezetéshez, Kalcson azonban behozta a hátrányt.

Gamma—Hungária 2:2 (1:1). A Toldival

és Korányi II.-vel megerősödött Gamma végig egyenrangú ellenfele volt a Hungáriának. Góllövők Toldi és Takács, illetve: Dudás és Bíró.

Törekvés—Nemzeti 3:2 (1:1). Nagy meglepetés!

Szolnoki MÁV—Elektromos 2:0 (2:0). Góllövők: Sárkány és Kolláth.

Szeged—Kassa 3:0 (3:0). Góllövők: Nagy (2) és Harangozó.

Haladás—Bocskai 8:0 (2:0). A Bocskai csak 20 percig bírta a játékot, azután összszorppant.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. Ferencváros	5	4	—	1	16:9	8
2. Szeged	5	3	1	1	8:5	7
3. Haladás	5	3	—	2	15:6	6
4. Újpest	5	2	2	1	14:10	6
5. Kispest	5	2	2	1	15:11	6
6. Elektromos	5	2	2	—	10:8	6
7. Hungária	5	1	3	1	12:11	5
8. Taxi	5	2	1	2	12:11	5
9. Törekvés	5	2	1	2	8:10	5
10. Szolnoki MÁV	5	2	—	3	8:9	4
11. Nemzeti	5	2	—	3	7:9	4
12. Gamma	5	1	2	2	6:9	4
13. Kassa	5	1	—	4	3:12	2
14. Bocskai	5	1	—	4	2:16	2

Szerény IV. is, aki jelenleg a kolozsvári egyetem hallgatója. A gólok így estek: 9. p. Ciungiu 0:1, 15. p. Boga 1:1, 22. p. Boga 2:1, 25. p. Szerény IV. 2:2, 30. p. Fülöp 3:2, II. f. 28. p. Réti 4:2.

(NAGYVÁRAD.) NAC—Victoria 2:0 (1:0).

(BRAILA.) FC Braila—Astra 1:1 (0:0).

(CONSTANTA.) Tricolor CFPV—AS Constanta 3:0 (1:0).

(LUGOS.) Vulturii—Minerul 2:1 (2:1).

(TURNUSEVERIN.) CFR—Electrica 3:2 (1:1).

(ARAD.) Gloria—Sparta 1:1 (1:1).

(TEMESVÁR.) Mica—Kinizsi 3:2 (2:1).

Nagy meglepetés!

(PETROZSÉNY.) CFR Piski—Jiul 1:0 (0:0).

(RESICA.) Crisana—RMTE 3:1 (0:1).

(ARANYOSGYÉRES.) Sodronyipar—Törekvés 1:0 (1:0).

(BUKAREST.) Makkabi—Ferro Ema 1:2:1 (1:1). — Turda—DVA 3:1 (2:0).

(PLOESTI.) Franco Română—Prahova 4:0 (1:0).

Súlyos vereséget mért a német válogatott a jugoszlávokra

(ZÁGRÁB.) Németország—Jugoszlávia 5:1 (1:0). 35.000 főnyi közönség előtt folyt le a két ország labdarugóinak mérkőzése, amelyet a németek — nagy meglepetésre — fölényes játékkal nyertek meg. A jugoszlávok csak az első félidőben tudtak ellentálni a német támadásoknak, szünet után nem tudták feltartóztatni az ostromot. A félidő gólját Schön rugta, fordulás után Szepan, majd Schön kétszer is a jugoszláv hálóba vitte a labdát. Szepan 5:0-re alakította az eredményt, végül Andronovics szépített.

Kikapott az Universitatea Sepsiszentgyörgyön

(SEPSISZENTGYÖRGY.) Oltul—Universitatea 4:2 (3:2). Igen erősíramu mérkőzést vívott a két csapat. Győztek a határozottabb és egységesebb játékot nyújtó sepsiszentgyörgyiek. Az egyetemiek csapatában játszott a Carpati FC volt játékosa:

COLECTURA OFICIALA és a OFICIALOR RURALE P. T. T.

1939. október 15-én a 20-ik sorsjáték IV-ik osztály huzásának eredménye:

Hat millió lelt 31.744 I. sz. Cluj

Egy millió lelt 25.139 II. sz. Cluj

Egy millió lelt 27.111 II. sz. Cluj

Egy millió lelt 36.691 București

400.000 lelt 3.625 I. sz. Cluj

400.000 " 63.957 Chisinau

400.000 " 76.349 I. sz. "

100.000 " 15.362

100.000 " 26.986

100.000 " 42.230

100.000 " 48.734

100.000 " 49.130

100.000 " 68.883

100.000 " 74.050

100.000 " 86.775

100.000 " 97.685

100.000 " 99.690

100.000 " 156.272

100.000 " 411.316

100.000 " 884.734

100.000 " 899.353

A fenti elárusítóhelyek még szétosztottak a játékosaik között 48 drb. 40.000 lejes nyere-ményt

Helyi cím: Cluj, str. Reg. Maria 46.

Ezt láttam Amerikában:

Furcsaságok, szomorú jelenségek a korlátlan lehetőségek hazájában

A „subway” - A munkanélküliek sorsa - A négerkérdés

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Azt mondják, hogy Amerika a korlátlan lehetőségek hazája: Lusztig Kálmán dr. Weiner Olga ismertetése nyomán előző három cikkünkben kis ízelítőt adtunk az Egyesült Államok egyes városairól és természeti szépségeiről. Mindez azonban jelentéktelen kicsiség az Unió mérhetetlen nagyságához, gazdasági és politikai erejéhez viszonyítva. Az alábbiakban egyes társadalmi jelenségekre próbálunk rávilágítani. Nem hiába mondotta a fiatal ügyvéd, hogy a tengerentúli nagy köztársaságban minden egészen más, mint az Óvilágban. Amint az alábbiakból látni fogjuk: valóban úgy is van.

Az idegenek ellenőrzése

— Ami már az első órákban különösen meglepett Amerikával kapcsolatban, — beszélte — az a jelentkezési kényszernek teljes hiánya volt. Európában ma már nincs egyetlen ország sem, ahol az idegen 24 órában belül ne tartoznék az illetékes rendőrségek előtt jelentkezni és személyazonosságát igazolni. Efféle jelentkezési kényszer az Egyesült Államokban egyáltalában nem ismernek. Attól a perctől kezdve, hogy az illetékes ellenőrző közegek a hajón átnézték utlevelemet és rendben találták, minden további nélkül patráléphettem Newyorkban. Ettől fogva aztán senki sem kérdezte tőlem, ki vagyok, mit akarok és az Egyesült Államok földjén, hová megyek? Hazai viszonyainkhoz szokva, aggodalmaskodva mondtam rokonaimnak, hogy jelentkezni kell a rendőrségen, kísérték el. Nagyon néztek.

— Miért? Történt talán valami baj veled? Megloptak, vagy elveszett valamid?

— Nem... De odaát nálunk és más európai országban is az idegennek jelentkezni kell.

— Elcsodálkoztak s aztán megnyugtattak: Amerikában nincs szükség efféle. Arra a kérdésemre, hogy hát akkor hogyan tudják ellenőrizni a külföldieket és azt, hogy a megadott tartózkodási idő után valóban elhagyják-e az országot, azt felelték: Legyen csak nyugodt, az amerikai rendőrség minden különösebb jelentkezési kényszer nélkül ellenőrizni tudja azokat, akiket akar...

— És valóban: fél éves ott tartózkodásom ideje alatt — pedig jó néhány városban jártam — sehol sem kellett jelentkezniem.

A „Subway”

— Számomra még egy furcsaságot tapasztaltam és pedig a newyorki földalatti vasuton. A Subway-on, — ahogy a földalatti vasutat nevezik — nincsenek kalauzok, sem ellenőrök. Az utas megváltja 5 centért kint a nikkeltől való jegyét (ticket) és a földalatti vasúthoz vezető ajtóhoz szerelt automata-tartályba dobja. Abban a pillanatban egy embernyi résre megnyílik befelé az ajtó, majd utána nyomban bezárul. Tehát beszökni, fizetség nélkül, vagy potyán utazni a földalattin, teljesen zárt dolog. Ezzel szemben az ember egyszeri jegyváltással keresztül-kasul utazhatja a földalatti Newyorkot. De ha egyszer kiszállt és a kifelé nyíló ajtón elhagyta a pályatestet, megint fizetnie kell. Mondják, hogy hajléktalanok százai sokszor éjszakákat töltenek a föld alatt, mert a Subway éjjelnappal forgalomban van. Még mindig jobb így a számukra, mintha különösen télvíz idején a szabadban vagy a hidak alatt kellene az éjszakát töltöniük.

Nem fenékgig tejfel...

— Ez az utóbbi dolog — szólok közbe — arra enged következtetni, hogy Amerikában sem lehet fenékgig tejfel a szegény ember dolga.

— Nem. Csakugyan nem. Az Egye-

sült Államokban tökéletes kapitalista szellem uralkodik. Ennek a szellemnek vannak jó, de vannak irtózatossan rossz oldalai is. Így például a munkást vagy alkalmazottat bármikor minden indoklás nélkül szélnek lehet eresztetni. Mint ahogy az is akármikor elhagyhatja munkahelyét. A közületek: tehát az állam, a város és egyéb effélék egyáltalán nem törődnek a munkanélküliekkel. Általában a jóléti intézmények legnagyobb részben magányosok jövőtől állnak fenn. Ottlétemkor rengeteg volt a munkanélküliek száma. Ezeket szakmai szervezetik segítették és amikor már kimerítették segélyezési jogosultságukat, a legteljesebb bizonytalansággal kellett farkasszemet nézniük. Ime, a többek között ez a szomorú tünet is hozzátartozik Amerika igazi arculatához.

A néger helyzet

— Mit tapasztalt a négerekkel kapcsolatban?

— A feketék Amerikában valóban Isten mostoha gyermekei. El sem lehet képzelni azt a szakadékot, ami fehérek és a színesek között van. Fehér ember nem ül le egy asztalhoz feketével, szállodákba fekete csak mint szolga vagy egyéb alárendelt helyzetben levő alkalmazott teheti be a lábát. Nincs olyan Hotel az Unió területén, ahol néger mint vendég, szobát és ellátást kapna. Az amerikai jenki mélyen lenézi azt a fehér embertársát, aki a színesekkel közelebbi kapcsolatokat tart fenn. Pedig a feketék között számos igen kiváló tudós, orvos, ügyvéd, tanár, pap, író, költő és egyéb művész akad; a jazz muzsikusról nem is szól-

va. De érvényesülni csak a saját fajtájuk körében tudnak. A feketéknek vannak főiskoláik, egyetemeik, akad közöttük dúsgazdag bankár, nagybirtokos, gyáros. Hiába: a fehérek a legműveltebb néget sem fogadják be körükbe. A feketék legnagyobb része természetesen alacsonyrendű munkával foglalkozik. Leginkább uccaseprők, hőtelszolgák, gyári napszámosok, hajó-fűtők, bányászok stb. A helyzetük sem miképpen sem irigylésre méltó. Newyorkban egész külön városrészben: a Harlemben laknak. Azt mondják, hogy csak Newyorkban több, mint 300 ezer a lélekszámuk. Az Unió egész területén körülbelül tíz-tizenkét millió néger él. Mindenütt rossz a soruk, de a déli államokban a legrosszabb.

Igy fest tehát a valóságban az a sokszor emlegetett amerikai polgári demokrácia.

(h. j.)

— A közegészségügyi miniszter újabb fontos intézkedése. Bukarestből jelenti a Rador: Dr. Marinescu tábornok közegészségügyi miniszter, az országos jellegű egészségügyi értekezleten bejelentette, hogy új egészségügyi körzeteket létesített. A falvakban a járványos betegségek megelőzésére megtette az elővigyázatossági intézkedéseket, egyidejűleg pedig intézkedett a lakosságnak a skarlát és kiütéses tifusz elleni beoltása érdekében. Intézkedések történtek egészséges vizű kuttak létesítése iránt.

Munkában a NUF szervező minisztere

(BUCURESTI.) Constantin Giurescu professzor, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervező minisztere, hosszúságú tárgyalást folytatott Gabriel Marinescu tábornokkal és Mihail Ghelmegeanu közmunka- és közlekedésügyi miniszterrel, majd Petre Gheorghescu tábornokkal, a nemzeti gárdák parancsnokával, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának fontos szervezeti kérdéseiről.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Az összes olasz rádióleadóállomások közvetíteni fogják a 13-ik fasizta sorozás ünnepségeit, amelyet ma délután tartanak meg.

(BELGRÁD.) Jövő héten kezdődnek meg a jugoszláv-brit kereskedelmi tárgyalások.

(AMSZTERDAM.) A hollandiai kikötők be befutó angol hajók valamennyien ágyukkal vannak felszerelve.

(LONDON.) A brit királyi pár a hét végét a fővárosban töltötte, ugyanugy a kormány tagjai is. Egyedül Halifax külügyminiszter utazott el két napra yorkshirei birtokára.

(BERLIN.) A Winterhilfswerk első gyűjtését nagy sikerrel folytatták le tegnap és tegnapi nap. Berlinben a perselyekkel megjelentek a kormány tagjai is az uccákon.

(BERLIN.) A dírschaui felrobbant hid helyébe a német utascsapatok egy két ives hatalmas szükséghidat építettek.

(RÓMA.) A Duce fogadta az olasz tűzérseg vezetőtábornokait, akik két órát időztek nála.

(STOCKHOLM.) A svédországi királyi találkozó előkészületeire lázasan folynak a munkálatok. A fogadáson Gusztáv svéd király és a trónörökös fognak személyesen résztvenni. Az eseményre való tekintettel eddig 45 külföldi lap tudósítót jelentette be részvételét.

(PÁRIS.) A francia sajtó éles támadást intéz a cenzura ellen, amely szerinte egészen indokolatlan intézkedéseivel megakadályozza a hírszolgálatot. Különös feltűnést keltett az Action Française nagy cikke, amelyben kifogásolja, hogy a cenzorok a frontkatonák leveleiből nemcsak ki húzzák a bizonyos nem közölhető részeket, hanem megjegyzésekkel is kísérik azokat.

(POZSONY.) Az újonnan kinevezett olasz követ tegnap megérkezett a szlovák fővárosba.

(WIEN.) A wieni őszli mintavásár tegnapi megnyitáskor Ribbentrop külügyminiszter hosszú táviratban üdvözölte a vásár vezetését.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil főváros közelében tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Egy utassal telt autóbusszt, amely a vasúti pályatesten haladt, elütött egy teljes sebességgel rohanó gyorsvonat.

A katasztrófának 21 halálos áldozata van. (BELGRÁD.) Tegnap nyitották meg a belgrádi mintavásár német csarnokát, amely a legnagyobb az összes felépített csarnokok között. Az ünnepségen beszédet hangzottak el, amelyek a német-jugoszláv kereskedelmi kapcsolatok fontosságát hangsúlyozták.

(JERUZSÁLEM.) Tegnap újabb két terrorcselekményt jelentettek, amelyeket arab csapatok követtek el egyrészt a Transjordán-szentföldi határon, másrészt a Haifa-mossuli olajvezeték ellen.

(JOHANNESBURG.) A Délafrikai Unió kormánya életbeléptette a sajtócenzurát.

(OSLO.) A norvég kereskedelmi minisztérium engedélyezte a benzin és a petróleum árának 10 százalékos emelését.

(MOSZKVA.) A forradalom évfordulóján az ünnepi beszédet ezúttal is Voroszi-loff marsall fogja megtartani.

(BRÜSSZEL.) A belga sajtó egyre energikusabban követeli, hogy a kormány ossza fel a belgiumi kommunista pártot és indítson eljárást annak vezetősége ellen.

— A Magyar Népegészségügyi Szemle ezévi októberi száma a következő tartalommal jelent meg: Dr. Andrisk Viktor: A modern iskola orvosi nézőpontból, Jó tudni... Dr. Halász Henrik: A civilizációnak és a munka elgépesítésének egészségügyi ártalmait; Dr. Nagy András: Vasárnapi Iskola. A ruházódás egészségtana. IV. A cipők. Dr. Raffay Sándor: Az édesanya. Meny nyi ideig szoptassunk? Arab legenda. Könyvszemle. Szerkesztőség közleménye.

LOTERIA DE STAT COLECTURA MILIONARILOR GHEORGHE STANOIU BUCURESTI

Az utolsó húzásnál a következő nyereményeket fizette ki:

1 Milliő No. 277.220

1 Milliő No. 780.416

1 Milliő No. 353.922

1 Milliő No. 857.528

1 Milliő No. 36.691

1 Milliő No. 96.320

400.000 No. 5.131 S I.

400.000 No. 5.131 S I.

Valamint 25 drb. 100.000 leies nyereményt.

A CLUJI fiókintézet

Lei 400.000 No. 5.131 S I.

Lei 100.000 No. 405.566

Lei 100.000 No. 28.343 S I a

És számos más nyereményeket:

Lei 40.000 — 20.000 — 10.000 etc. etc.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfelneműt, kötöttáru, maradványokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelme! Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon 3623. (2835)

TRÁGYA eladó Háraknál. Cluj, Str. Băii Someșeni, Telefon: 36-23. (2836)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

HASZNÁLT butorok más üzleti, háztartási holmik olcsón eladók. Sigmundné, Str. Matei 5. Óvárbán. (5771)

JÓKARBAN lévő 4 hengeres, csukott Chevrolet olcsón eladó. „Kilang” cég, Cal. Reg. Ferdinand 10. (5751)

CSEBFA hordó 400 lejért, furniós ágy 500 lejért eladó. Str. Fântânele 54. (5831)

TÖRPE kaktusz 35 db különböző faj olcsón eladó. Luszitig, Cal. Moșilor 39. (2837)

GYERMEK sportkocsi, új tiszta fehér eladó. Str. Donat 4. (5828)

ELADÓ telefon 23 lemezzel és fehér li teres üvegek olcsó árban. Str. Regina Maria 43. em. (5834)

ELADÓ finomkivitelű kombinált szekrények, háló, ebédlő berendezés, rokamier, modern fotelek, műasztalos, Str. Fr. David 3. (5835)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat vesznek, házakhoz is megyek. Grünfeld, P. Unirii 18. (5867)

ELADÓ nagy vaslábasok, zsírbádog, bormérő veder, kisebb hordók, üvegek, filodendron, zongoraszék, kottaállvány. Str. Saguna 18., jobbra. (5869)

ÓCSKARUHÁKAT vesznek, télikabátokat, dus választékban 500 lejű eladók Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (5878)

HASZNÁLT sötétkék gyermekkosci eladó. Str. Baritiu 28-a. I. em. Szilágyt-szalón. (5885)

EGY rádió és két fehér ágy eladó. Str. Pasteur 24. (5860)

38-AS típusú Philips rádió 3 plusz 1 lámpás eladó. Str. Stramba 11. (5908)

SELYEMGYAPJAS angora nyulak minden nagyságban, elsőrangú tenyésztésből eladók. Cal. Reg. Carol II. 43. (5981)

FODRÁSZÜZLET belvárosban egészben, vagy felerészben minden elfogadható árt eladó. Cím megadható Fodrászüzletben, Str. I. Mamiu 4. (5976)

JÓKARBAN lévő íróasztal és egyéb butorok eladók. Cím a kiadóban. (5980)

ELADÓ jókarban lévő vas- és faágak, szalagarnitúra, konszoltörök, ládák, tejes üvegek, telepes rádió. Str. Carpașilor 15. (5943)

ELADÓ karikahajós Singer varrógép, Badmintonhoz teljes felszerelés, rakettel együtt, kaszten. Str. Avram Iancu 22-a. szuterén. (5951)

KÜLÖNBÖZŐ nagyságú káposztáshordók eladók. Megtekinthetők Str. Memorandului 11. délután 3-5-ig. (2846)

KERESEK megvételre egy kézi stráfszekeret, vagy kétkerekű kocsit. Ért.: Tóth, P. M. Viteazul, Varga vendéglőben. (5998)

KERESEK angora macskát. Ajánlatokat kiadókba kérek „Angora” jelígre. (5997)

VESEK használt cserepet. Ceclon, Str. Cipariu 5. (5994)

EBÉDLŐ, festmények, Zephir kálya és egyéb butorok eladók. Cím a kiadóban. 2 szoba, konyha kiadó. (5987)

JÓKARBAN lévő női barna télikabát és muff eladó. Str. Grigorescu 92. Felső villa. (5984)

VASKÁLYA, jókarban lévő eladó. C. M. Foch 3. kosárfonónál. (6003)

EGY Singer női varrógép sürgősen eladó. Str. Crisan 2. (6011)

SPORTKOSCI, modern, jókarban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 141. I. em. ajtó 10. (5993)

DIÓGYÖKER ebédlőberendezés, gyönyörű hálóberendezés, csillárak, állólámpa, perzsaszőnyeg, linoleum, függöny, stb. eiköltözés miatt sürgősen eladók. Konyha berendezés használt, asztalok, stélázsok, stb. ugyancsak sürgősen eladók. Cal. Reg. Ferdinand 141. I. em. ajtó 10. (5884)

TOPOLYAHÁLÓK, konyha és egyéb butor eladó. Str. Iasilor 10. (6019)

VITRIN, dióebédlőhöz, alig használt, olcsón eladó. Cal. Moșilor 84. Apart. 2. (6025)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6026)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, fel emelt árban vesznek, olcsón eladók Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (5632)

KÖZPONTBAN lévő, megjelölést bíztató üzlet elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. (5729)

ELADÓ gyökér, legfinomabb kivitelű kombinált szobák, különböző hálók és ebédlő nagyon redukált árban. Str. Moldovei 17. Műasztalosnál. (6027)

VALÓDI 3 hónapos selyempincsi kutyák eladók. Ért.: Cal. Lungă 2. a vendéglőben. (6028)

KÜTÖGÉPEKET 10/80 és 6/60 eladunk. Texta, Cluj, Str. Gen. Berthelot 28. (6034)

VALÓDI perzsabunda eladó. Str. I. Mamiu 6. Apart. 9. (6036)

9000 lejtől modern dióhálók, kombinált szekrények, rokamier, 6500 lejtől dióaszínű háló, féléháló és konyhaberendezés sürgősen eladók. Cal. Victoriei 25. asztalosnál. (6039)

MODERN zománczott hálószoba 2 legmodernebb csillár sürgősen eladó. Ugyan ott alig használt női télikabát közepetremetre. Cal. Victoriei 23. (6043)

ELADÓK: vakondok bunda, gyönyörű stórok, kéék zománczott 50 literes tál fázék, kisebb edények. Cal. Reg. Ferdinand 80. (6045)

HASZNÁLT hálózati rádió külön hangszóróval, 300 lej havi törlesztésre is, két szárnyas ajtók és 100x200-as ajtók, nagy hármass ablakok, stb. eladó. Str. V. Lupu 67. (6046)

EGY diófaháló eladó. Cal. Reg. Ferdinand 87. (6048)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. Használt butort vesznek. (5334)

VIZ szivattyú gőzgépre kapcsolva, perccenként 400 liter teljesítménnyel olcsón eladó. Heinrich szappangyár, C. Moșilor 54. (2737)

INGATLAN

ELADÓ Kolozsvárt a Donát-uton, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házakkal, kamarákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fürdővel. Érdeklődni lehet dr. Asztalos Sándor ügyvédnél, Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

ELADÓ telek egy szoba, konyha, speiz szamosfalvi országút mellett. Érdeklődni szembe a szoborral, Jakabnál. Colofa Băii. (5734)

ELADÓ Kolozson egy villaparcella 9000 lejt. Május 1-ig építendő. Ser. Memorandului 11., I. ajtó. (5862)

ELADÓ Grigorescu-negyedben 500 nm. ház hely 140.000 lejt. Érdeklődni Strada Iuliu Mamiu 42. szám alatti ügyvédi irodában. (2841)

900 nm-es telken üzlet, 2 szoba, konyha, speiz, istálló, betonpince, fűskamra olcsón eladó. Str. Negru Vodă 15. (5961)

UJ ház üzlettel és berendezéssel azonnal beköltözhető, eladó. Ért.: Cal. Reg. Ferdinand 59. Dohánytörszében. (5991)

SÜRGŐSEN eladó telek minden elfogadható áron, bankadóssággal. C. M. Foch, értekezni: Cal. Reg. Carol 132. (6044)

ALKALMI áron eladó téglaház 14x65 terület, viz, villannyal, termő gyümölcsös 165 ezer lejt. Sft. Gheorghe utcában. Erd. Str. Vasile Lupu 67. (6047)

EGY házastelek eladó. Str. Nădăsel 49. (6054)

PARCELLA, gyönyörű fekvésű eladó Donát-ut 28. számmal szemben. Str. Ep Pavel 4. Ért.: Cal. Moșilor 84. Apart. 2. (6024)

ÁLLÁST KERES

KÖNYVELŐ adó és betegsegélyző ügyekben jártas, délutáni órákra adminisztrációs munkát, vagy órákonyvelést vállalna. Cím a kiadóban. (5736)

VÁLLALOK fehérnemű varrást, kézi és gépi himzéseket, függönyök, ágyterítők készítését és minden szűcsmunkát. Strada Maslori 18. (5811)

HÁZMESTERI állást keres viz-, villany szerelő. Megkeresést kérem „Jó munkás” jelígre a kiadóba. (5798)

KEREKESSEGÉD állást keres. Cím a kiadóban. (5931)

TÍZÉVI gyakorlattal perfekt gyermekruhák varrónő állást keres, házhöz is megyek. Str. Garibaldi 18. (5975)

EGYEDÜLLŐ férfi, megbízható, bármilyen állást elfogad. Raktárnoki, ügynöki, vagy felügyelőnek, vidékre is elmenne szerény fizetés ellenében. Cím: Cluj. Ecaterina Varga No. 4. Árpád. Háziaszszonyál. (6042)

GYERMEKSZERETŐ leány elmenne gyermek mellé vagy háztartásba. Varrást is vállalna, vidékre is elmegyek. Cím a kiadóban. (5993)

ÁLLÁST KAPHAT

CIPÉSZSEGÉDET azonnal felvesz Berkovics Str. Tudor Vladimirescu 16. (5992)

HÖLGYFODRÁST keresek mesterkönyveit. Gyakornokokat felveszek. Cimeket kérek a kiadóba „Hölgyszobrász” jelígre. (5399)

EGY önállóan dolgozó órásszegéd azonnalra kerestetik. Löwi, Blaj. (2338)

ASZTALOSTANULÓT felveszek. Morariu asztalos, Cluj, Str. Avram Iancu 32. (2844)

I. OSZT. varrott, ágy javításra munkásokat felveszek. Str. Memorandului 11. (5863)

TANULÓ, vagy kifizető, románul is tudó, felvétetik. Fejér fűszerüzlet, Calea Reg. Ferdinand 100. (5945)

KERESEK rajzolni tudó titkárnőt. Cím a kiadóban. (5996)

ÉTELHORDÓT (lehet amatőr is) és egy minden leányt felveszek. Str. Memorandului 11. em. Farkas. (2845)

ÁRUKIHELYESRE helyi ügynököket keresek. Str. Băii 6. ajtó 9. (5990)

ASZTALOSSEGÉD, fiatal, ki fenytőbutorokban jártas felvétetik. Cal. Victoriei 25. Nemes. (6040)

ÁLLANDÓ munkára jelentkezhetnek azonnal leányok papíragasztásra. Papíragasztónál, Str. Basarabia 6. (6041)

FIATAL segéd, vagy segédnő rövidáru szakmából és tanulóleány felvétetik „Somes” áruház, Főposta mellett. (2859)

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra. P. M. Viteazul 2. Apart. 3. (6015)

VARRÓNÓKET tömegmunkára felveszek. Str. Closca 16. (6016)

ASZTALOS, fényszerző tudó munkát kaphat. Cal. Moșilor 112. szuterén. (6017)

ASZTALOSSEGÉD furniós munkára felvétetik. Str. Iasilor 10. (6018)

EGÉSZSÉGES, szerény minden felvétetik. Str. Eminescu 11. (6021)

BEJÁRÓNÓT keresek román nyelvtudással egész napra, jó bizonyítványokkal. Cal. Reg. Ferdinand 53. Apart. 2. (6022)

KOVÁCSSEGÉD és tanulók felvétetnek. Str. Din Dos 5. (6023)

SZABÓTANULÓ felvétetik Buszlainál. Str. Memorandului 12. (2858)

SZAKÁCSNÓT keres egyedülálló idősebb földbírtokos. Corpadea u. p. Apahida (6030)

JÓCSALÁDBÓL való fiú fodrásztanulókat felvétetik. Cal. Reg. Ferdinand 51. Si-pos. (6032)

KÜLÖNFÉLÉK

BERGER Str. Regina Maria 48. vesz aranyat, ezüst tárgyakat, briliánsköveket és ékszereket. Javítások precízen készülnek garanciával. (5819)

HÖLGYEK figyelme! Mindenféle fűzőt és gyógyfűzőt készítek garancia mellett. Bergerné, Piața Carolina 1., emelet. ajtó 11. (5818)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készítek, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

CFR Mandat de transport bírtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. G. Baritiu 28-a Rodna Veche állomásról. (2801)

FIGYELEM! Jó házikoszt kapható kihordásra is. Str. Regală 5-a. Kérem pártolják. (5823)

TERHES női vizeletet veszünk 6-ik hónapig. Ufarom, Str. Săucăscă 6. (5815)

KÁRPITOS munkát jutányos árban vállalkozok és új egyezményes rokamier eladó. Str. Paris 17. Kovács. (6035)

RÉGI POSTATAKARÉK

LETETÉSEIT kérem fontos intézkedés végett, engem felkeresni szíveskedjenek. Málnásy, Str. I. Mamiu 9. lakás 2. dől előtt fél 11-12-ig. (6037)

ERNYŐK régi árban, javítások, áthúzá-sok olcsón Ernyőüzemben Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (6012)

UJ műsor a Palais de Danseban, volt Edison. Reggelig nyitva. (2856)

OKTATÁS

NÉMET órák adok 10 lejért. Str. Nic. Iorga 12. II. 18. (5817)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Deszónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (2456)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít. Csoporthoz tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó, díjtalan lifthasználat.) (2454)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖN telken kiadó 2 szoba, konyha mosókonyha, kert. Str. Babes 25. és Str. Vasile Lupu 78. (5441)

KIADÓ sötéte 2 kemencével, üzlettel és egyéb mellékkel. Értekezni: Calea Moșilor 80. (5654)

KAPUALATTI bejárati uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba kiadó. Str. N. Iorga 21. (2763)

KIADÓ november 1-ére 3 szobás modern földszinti lakás. Str. Elisabeta 51. Értekezni ugyanott emeleten. (5142)

KETTŐSZOBÁS, konyhás, parkettes lakás november 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (2829)

HÁROM szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (2683)

KAPUALATTI teljesen különálló bejárati butorozott szoba nov 1-re kiadó. Cal. Moșilor 81. (5928)

KIADÓ 2 szoba, konyha, mellékkel, szeg. Str. Timbalei 8. Ugyanott külön egy nagy pince kiadó. (2852)

KIADÓ 3 szoba, konyha fürdőszoba okt. 15-re, vagy nov 1-re Erd. Dr. Dienes ügyvédnél, Stl. Wilson 1. Telefon: 27-91. (5930)

KIADÓ garzonlakás elő. és fürdőszobával. Egy nagy szuterin szoba „Domus”. Str. Dacia 3. (5932)

KAPUALATTI, különbejárati butorozott szoba vízkagylóval és fürdőszobahasználattal 3 személynek is kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 89. Apart. 1. (5955)

KÉT szoba hallos komfortos villalakás kiadó november elsejére. Str. Elisabeta közelében, Str. Gruia 10. (6004)

BUTOROZOTT szoba kiadó Házikoszt kapható. Str. Pieziș 4. (6050)

SZÉP nagy üres és egy butorozott szoba kiadó. Str. Bădescu 29 (Avram Iancu 48. felett). (6051)

KÖNYVTÁR közelében 1 szoba, konyha, előszoba, speiz 850-ért kiadó. Strada Neagră 7. (6038)

KIADÓ féregmentes szoba, konyha, mellékkel. Cal. Traian 61. (6008)

KIADÓ szépen butorozott napos szoba azonnalra nyugdíjas, vagy idősebb urnak. Str. Garibaldi 4. (5999)

FÉLISZUTERINBEN napos, száraz szoba, konyha kiadó. Str. Matei Basarab 7. (5989)

DERMATÁSOK figyelme! Modern 1 szobás éleskamra gyermektelen házaspárnak kiadó. Str. Livezi 6. (5985)

VASUTASOK figyelme! Str. Călii Ferate 7. szám alatt 2 szobás, fürdőszobás, parkettes, napos lakás kiadó. (6013)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai szoba, irodának is alkalmas kiadó. Erd. Str. Reg. Maria 48. portánál. (6014)

KAPUALATTI butorozott szoba sétátér mellett kiadó. Str. Eminescu 11. (6020)

KIADÓ szép nagy butorozott szoba 2 fiatal ember részére. Str. Ilie Măcelar 22. (2857)

KÜLÖNTELKEN (Str. Horea 19.) 3 szobás, összkomfortos lakás üveges verandával, istálló, alácstornáztott ólakkal nov 1-vel kiadó. Megtekinthető 1-6 óráig. Érdeklődni: Str. Miron Costin 4. alatt. (6031)

LAKÁST KERES

BELVÁROSBAN keresek étterem céljára 2-3 nagyszobás lakást. Cimeket „Ét-terem” jelígre a kiadóba. (2847)

KÜLÖNBEJÁRATU szobát keresek, lehetőleg magános urnónél. Leveleket „November 1-re” jelígre a kiadóba kérek. (5927)

KERESEK a KÖZPONTBAN különbejárati kicsiny butorozott szobát, fürdőszoba használattal. „Aliandóra” jelígre. (5986)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 17., Kedd.
Róm. kat.: sz. Margit. Prot.: Hedvig.
Ort.: Sf. Profet Ozia. Izr.: 4 Mar-
chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

A SZERELEM EREJE

Az ebédnél a fiatalasszony zokogja:
— En azt hiszem, Pali, te már min-
dent elfelejtettél, amit a pap az eskü-
vönkön mondott: „A szerelem mindent
elhisz, a szerelem mindent legyőz, a
szerelem mindent összeköt.”

Férj: Ja igen, de azt még sem mon-
dotta a pap, hogy a szerelem mindent
megeszik...

APAI TANÁCS

Papa, aki íróasztalánál szorgalmasan
dolgozik, figyelmetlenül válaszolgat
Jancsika különböző kérdéseire. Egyiz-
ben a fiúcska ezt ujságolja papájának:

— Papa, a Pistinek 28 foga van, ne-
kem pedig csak 22.

— Hát osszátok el testvériesen —
válaszol türelmetlenül a papa.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Októ-
ber 14-én, szombaton reggeltől október
21-én, szombaton reggelig a következő
gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot. Unicorn, Unirii-tér; Demeter,
Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-
ut; dr. Cseresznyés, General Foch-ut.

— Orvosi hír. Dr. Köppich Ferenc
hazaérkezett és rendeléseit megkezdte.
Str. Cotitá 7. Telefon: 29-56.

— Önként jelentkezett katonai szol-
gálatra egy francia kommunista fogoly.
Párisból jelenti a Rador: A Havas je-
lentése szerint egyik régebben letar-
toztatott kommunista rab kérést ter-
jesztett elő, hogy osszák őt be szolgál-
lattételre a francia hadseregbe. Mau-
rice Thorez, a francia kommunista-
párt parlamenti csoportjának volt ve-
zére helyére, aki mint ismeretes, meg-
szokott. Gerald Lalouettének hívják
ezt a rabot, aki a bárkákészítők szin-
dikátusának volt a vezetője. Lalouet-
te magához Daladier miniszterlenök-
höz intézte azt a levelet, amelyben
élesen elítéli Thorez gyáva eljárását.
A rab felemlíti levelében azt is, hogy
ő ugyan mentesítették végleg a kato-
nai szolgálat alól, ennek ellenére ön-
ként jelentkezett Thorez katonai he-
lyére. Daladier miniszterlenök teljesi-
tette Lalouette kérését.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest spe-
ciális módszerrel. Tisztek részére az új
előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch,
C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— MAUZOLEUMOT ÉPÍTENEK
GABRIELE D'ANNUNZIO EMLÉKÉ-
RE. Rómából jelenti a Rador: A Duce
bélélegyezését adta abba a tervbe, hogy
Itália nemrég elhunyt — legna-
gyobb íróművészenek: Gabriele D'An-
nunzionak emlékére mauzoleumot épít-
senek. Ugyanakkor ígéretet tett arra,
hogy a mauzoleum felavatásánál sze-
mélyesen is meg fog jelenni.

— TECHNIKAI OKOK MIATT
ELMARADT A THALIA" MÜKED-
VELO EGYESÜLET ELŐADASA. A
clujai „Thalia” dal-, zene- és műked-
velő-egyesület közli, hogy az október
15-ére, vasárnapra hirdetett előadás:
technikai okok miatt megtartani nem
tudták. A „Csók a pusztán” című szin-
darabot azonban e hó 29-én, vasárnap
este 8 órakor a kath. gimnázium disz-
termében előadják. A tegnapi meg-
nem tartott előadásra kiadott jegyek
természetesen az október 29-iki elő-
adásra érvényesek.

— CFR nyugdíjasok figyelmébe.
Crisan Ioan, a Casa Muncii CFR nyug-
díjgyejesület elnöke lapunk útján hoz-
za tudomására a férfi és női nyugdíja-
soknak, akiknek a nyugdíjkönyvük,
azaz a Livretul de pensie december hó
31-én lejár, hogy mielőbb jelenjenek
meg az egyesület hivatalos helyiségé-
ben (Regele Ferdinand-ut 108. szám),
hogy a szükséges okmányok beszerzé-
sével az új könyvet birtokukba vehes-
sék. Egyben értesíti mindazokat a ta-
gokat, akiknek valami elintézni való-
juk van Bukarestben, hogy díjtalanul
áll rendelkezésükre folyó hó 29-éig,
mindennap a hivatalos helyiségben.

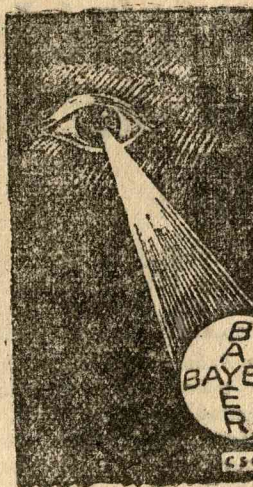
Felborult a tehergépkocsi: két ember súlyosan, a sofőr könnyebben megsebesült

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Súlyos sze-
rencsétlenség történt tegnap délután a
Feleacului-ut tetején. A 7049. tordai
jelzésű tehergépkocsi, amelyet Pál
József sofőr vezetett, Torda felől jött
burgonyával megrakva, a Feleacului-
ut lejtőjén, eddig még meg nem állá-
pított körülmények között hirtelen
befordult a jobboldali árokba. A
tehergépkocsi tetején ülő Ardelean
Justin apahidai gazdálkodó és Oltean
Irina szamosfalvi asszony a kocsit alá
kerültek. Ardelean Justin és Oltean
Irina ugyanis a gépkocsival Tordáról
nagyobb mennyiségű burgonyát szállí-

— A RENDŐRMINISZTER FELHI-
VÁSA A LÉGIÓ VOLT TAGJAIHOZ.
Bukarestből jelenti a Rador: A rend-
őrmisztérium a következő felhívást
tette közzé: „Mindazok, akik szóbeli-
leg vagy írásbelileg tevékenykedtek
és azt kívánják, hogy töröljék őket a
hatóságok által nyilvántartott légió-
névsorból, forduljanak kérésükkel
közvetlenül Gabriel Marinescu rendé-
szeti miniszterhez.”

— ERKÖLCSTELEN MERÉNYLET
ÜGYÉBEN NYOMOZ A RENDŐR-
SÉG. Bonyodalmas feljelentés ügyé-
ben folytat vizsgálatot a kolozsvári
rendőrség. Péter Ilonka Densuseanu-
uccában lakó fiatal leány az éjszaka
folyamán megjelent a központi rendőr-
ségen és bejelentette, hogy egy Stram-
bu Ioan szamosújvári iparos erkölcs-
telen merényletet kísérelt meg ellene az
egyik vendéglő kis szállodájában. A
feljelentés szerint Strambu és a pana-
szos leány az említett vendéglőben
együtt vacsoráztak. Később mindket-
ten a férfi szállodai szobájába kerül-
tek. Itt — amint a feljelentés mondja
— a fiatalember erkölcstelen merénv-
letet kísérelt volna meg a leány ellen.
Az ügyben a vizsgálat folyamatban
van.

— VASÁRNAPI ISKOLAI ÜNNE-
PÉLY A REFORMÁTUS TEMPLO-
MOKBAN. Az összes kolozsvári refor-
mátus templomokban tegnap lélek-
emelő ünnepségekkel áldoztak a va-
sárnapi iskola kultuszának. A négy
református templomban nagy érdeklő-
dés mellett folyt le az ünnepség, mely-
nek keretében apró vasárnapi iskolá-
sok bibliai aranymondásokat, verseket
adtak elő meleg szívvvel. A hidelvei
templomban Kaszta István gyülekezeti
előljáró tartott előadást a vasárnapi
iskola szükségességéről, Bíró Mózes
lelkipásztor pedig imádkozott. A bel-
városi templomban rendkívüli ünne-
pélyességgel áldoztak a vasárnapi is-
kola eszméjének. A délutáni ünnep-
ségen Vársárhelyi János püspök mon-
dott emelkedettsellemű beszédet. Dr.
Imre Lajos teológiai tanár a vasárnapi
iskola szükségességét méltatta színvo-
nalas előadásában. Ezután Flórián Ti-
bor néhány versét adta elő nagy tet-
szés mellett. Az ünnepségen megjele-
tek ájtatos lélekkel hallgatták Moldo-
ván Melinda vallásos énekszámait,
végül a Kálvin Dalárda, melyet Técsy
János vezényelt, adott elő énekszámot.

Nyissa ki szemét!

Mindig előfordul, hogy utáztatok ke-
rülnek a piacra, amelyeket mint ol-
csóbb „aspirint” ajánlanak. Azonban
ezek egyike sem „aspirin” és hasz-
nálatuk egészségére hátrányos követ-
kezményekkel járhat.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a Bayer Keresztel volodil

Mozi

SELECT MOZGÓ: A kaukázusi brigád.
(La brigade sauvage). Az idény eg-
szebb filmje Marcel l'Herbier kiváló
rendezésében. A filmben szereplő
Doni kozákok énekklara valóságos ze-
nei élményt nyújt. Fősz.: Charles
Vanel, Lisette Lavin, Roger Duchesne,
Vera Korene, Troubetzky herceg. Mű
során kívül Armand Calinescu minisz-
terlenök temetése.

ROYAL MOZGÓ: Ma a közönség általá-
nos kérésére újra bemutatásra kerül
Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy
csodás operettje: „Orgonavirágzás”.
Szerdától a legnagyobb kémfilm.
Benoit kapitány visszatérése.

CAPITOL MOZGÓ: Emigránsok. A legha-
talmasabb szovjet világfilm. Az üldö-
zött népek szenvedése és öröme. Fősz.:
Zuskin, I. Blumenthal Tamarina és
Karev. Zeneje: Dunaewskytól. E film
re a kedvezményes jegyek nem érvé-
nyesek.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két világ-
sláger, egy helyár. I. Uraganul. Az
évad legnagyobb monumentális film
slágere. Fősz.: Dorothy Lamour és
John Hall. II. Száz férfi és egy leány.
Zenes operett. Fősz.: a bájos Deanna
Durbin és Leopold Stokowsky. III.
Híradó. Kív. műsorunk: A zendai fo-
goly. II. Az utolsó hős.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla mű-
sor. I. Hetedik menyország. Simone
Simon megindító filmje. II. A fegyenc-
titka. Izgalmas kalandorfilm. Fősz.:
Victor Mc. Laglen. Műsorán kívül
Calinescu Armand miniszterlenök te-
metése.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Hétfő fél 9: Iglói diákok.

Kedd fél 9: A szerelem gyümölcse. (André
Birabeau világsiker aratott legújabb
vigjátéka, a párisi színházi év legna-
gyobb sikere. Fordította: Vaszary Já-
nos. Fősz.: Fényes Alice, Paál Magda,
Hegyi Lili, Beness Ilona, Borovszky
Oszkár, Nagy István, Lantos Béla,
Bodó György, Szabados Árpád. Ren-
dező: Szabados Árpád. Premier-bér-
let 5. szám.)

Szerda fél 9: A szerelem gyümölcse. (Ren-
des bérlet 5. Irodalmi bérlet 3. sz.)
Csütörtök d. u. 5: Boldog órák. (A nagysí-
kerti vigjáték első olcsó helyáras elő-
adása.)

Este 9: A szerelem gyümölcse.

Péntek fél 9: A tolvaj. (Henry Bernstein
világhírű színműve, Góth Sándor for-
dításában. Fősz.: Fényes Alice, Paál
Magda, Nagy István, Borovszky Osz-
kár, Lantos Béla, Szabados Árpád.
Rendező: Szabados Árpád. Premier bér-
let 6. szám.)

Szombat d. u. 5: Boldog órák. (Olcsó hely-
árakkal.)

Este 9: A tolvaj. (Rendes bérlet 6. Irodal-
mi bérlet 4. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Megsértették a minisz-
teriumot. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: A szerelem gyümölcse.

Este 9: A tolvaj.

Hétfő fél 9: Grófkisasszony. (Harsányi
Zsolt pompás nagysikerű vigjátéka.
Fősz.: Fényes Alice, Haáz Joli, Beness
Ilona, Hegyi Lili, Paál Magda, Havadi
Nagy Ilonka, Faludi Márta, Járni Te-
ri, Milobossy Margit, Radó
Éva, Faluvégi Gizella, Tiha-
nyi Magda, Nagy István, Lantos Béla,
Borovszky Oszkár, Bodó György, Gu-
lácsy Albert, Senkálcsy Endre, Sza-
bados Árpád, stb. Premier bérlet 7.
szám.)

„IMIG”
zomán-
cozott
és fekete főzőke-
mence kapható:
L. Diamantstein
vasúzet, Cal. Reg. Ferdinand 24.

0 „Az aranyember” előadása a katoli-
kus gimnáziumban. A kolozsvári Orpheus
műkedvelő együttes október 22-én 22-én
a katolikus gimnázium disztermében jóté-
konycélú előadást rendez. Az előadás
színe kerül Jókai Mór örökségű reg-
ényéből készült legnagyobb színpadi és
filmsiker aratott nagy műve: „Az arany-
ember”. Az előadásra, amely valósággal
premier jellegű fog birni a legnagyobb
gonddal és szorgalommal készült az Or-
pheus már több alkalommal sikerrel sze-
repelel gárdája. Az előadást Kovács Zoltán
rendezi. A színelőadás iránt — amelynek
jövődéme 50 százalékat a józseffalvi tűz-
károsultak javára juttatják — nagy ér-
deklődés nyilvánul meg.

Rádió

KEDD, október 17.

Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor. 12: Pon-
tos időjelzés, időjárásjelentés, vizállásje-
lentés, lemezek. 13.10: Déli zene. 14.10:
Hírek. 15.10: Időszéri anyag. 19.15: Leme-
zek. 19.30: Mozart: trio. 20: Felolvasás.
20.15: Román dalok. 20.30: Lemezek. 21:
Rádiózenkar. 22: Hírek. 22: Hírek magyar
nyelven. 22.45: Tánclemezek. 23: Hírek.
23.15: Vendégloji zene. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek,
étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. —
13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30:
Nóták cigányzenével. 15.30: Hírek. 17.15:
Előadás. 18.15: Zongoraverseny. 18.40: Elő-
adás. 19.10: Táncczene. 19.50: Elbeszélések.
20.15: Hírek. 20.30: „Falstaff” Operaelő-
adás. Szünetekben 21.10: 22.15: Hírek. —
23.20: Tánclemezek. 24.20: Cigányzene. —
1.05: Hírek.

Ilcus tábornok, nemzetvédelmi miniszter hadseregparancsa az Uralkodó születés- napja alkalmából

(BUCURESTI.) (Rador.) Ion Ilcus tábornok, nemzetvédelmi miniszter Őfelsége II. Károly király, Románia királya 46-ik születésnapja alkalmából a következő hadsereg-napiparancsot adta ki:

KATONÁK! Őfelsége II. Károly király, legfőbb parancsnokunk újabb életétől be, amelynek során megfeszített és szívós törekvéseit a nemzet fejlődése és az ország erősítésének biztosítása érdekében a legelőkelőbb siker koronázta. Hajthatatlan akarata, elszánt vezetése, min-

dennapos szívből jövő gondoskodása a hadsereget a viharos idők követelményeinek magaslatára emelték. Példája kiapadhatatlan és biztos forrás legyen számunkra. Egyetlen pillanatig se tévesszük szem elől, miképpen használjuk fel azokat, Erősítsük meg testünket, lelkünket úgy, hogy ha sor kerül rá, alaposan bebizonyíthassuk, hogy Őfelsége fíradó és irányítása nem voltak hiábavalók és méltók vagyunk elődeink áldozataira. Ha a nehézségek, amelyek ütközünk, nagyobbak lesznek,

igyekezzünk annál kitartóbb lesz, hogy elhárítsuk azt, ami a Korona fényét és nemzeti javaink sértetlenségét veszélyeztetné!

Biztosítsuk Őfelségét — most inkább, mint valaha — határtalan hódolatunkról, habszár nélküli hitünk-ről és legmélyebb tisztelettel, lelkünk egész melegével hosszú életet és teljes diadal kívánunk neki. Éljen Őfelsége II. Károly király! Éljen Mihály trónörökös, gyulafehérvári nagyvajda! Éljen a dinasztia!

Erdély fővárosa méltó módon ünne- pelte meg II. Károly király Őfelsége születésnapját

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Gyönyörű napsütéses időben, nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében, emelkedett hangulatban, áhítatos lélekkel ünnepelte meg Erdély fővárosának lakossága II. Károly király Őfelségének mai születésnapját. A Cuza Voda téren és a gör. keleti katedrális előtti virágokkal díszített, zászlódiszben ékeskedő területen példás rendben vonultak fel az Országos Szervezet kolozsvári kohorság tagjai és elhelyezkedtek a templom körül. Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó, dr. Hodor Victor tartományi vezérkari, dr. Bornemisa Sebastian polgármester, Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus, dr. Horvath Josif rendőrkészvezető vezetésével megjelentek az összes polgári hatóságok képviselői, részben a NUF díszes egyenruhájában, az összes kitüntetésekkel ékesítetten, részben pedig frakk öltözetben, fehér kesztyűvel. A hadsereg képviselőiben Cartianu hadosztálytábornok, területparancsnok vezetésével kivonult a kolozsvári helyőrség tisztikara.

Precup Ionel, az Országos-kohors

parancsnoka jelentést tett Cartianu tábornoknak, majd Te Deum volt, amelyet Colan püspök celebrált fényes papi segédlettel és az egyházi énekarok közreműködésével. Az ország-örök elénekelték a Miatyánkot, majd Colan püspök megáldotta az ország-örök új zászlaját, amelyet Bornemisa polgármester adott át Precup Ionel parancsnoknak. A zászlót azután felvontatták a tér közepén, az Avram Iancu emlékmű mellett levő hatalmas árbócbra. Mikrofon közvetítette az Országos Szervezet tagjainak hitvalló fogadalma megújítását, majd dr. Bornemisa Sebastian polgármester méltatta magas szárnyalású beszédében a nap jelentőségét, utalva arra, hogy II. Károly király Őfelségének személye, bölcs országvezérsi tevékenysége nyomában áldás és fényes eredmények fakadtak. Ezért az ország minden egyes lakója hálatelt szívvel adózik ma az ország Uralkodója iránt és születésnapja alkalmából Isten áldását kéri a koronás főre és az uralkodócsalád minden tagjára. A lélekemelő ünnepség lapzártakor még tart.

lásra, egy kiterjedt arcvonalon. Ebben a szakaszban, amelyben támadás még nem történt, befejezhetjük a legénység kiképzését. A veszteség rendkívül csekély szemben az eredményekkel s ez nagy bizalommal öltethet el hadseregünkkel szemben mindenkit.

Az előnyomulás a rohamkocsik és a tüzsergény erélyes közreműködése mellett történt meg. A németek mindent levegőbe röpítettek, amit csak tudtak, s előnyomulásukat minden eszközzel igyekeztek megállítani. Mindenütt veszélyek leselkedtek reánk. Ha kinyitottunk egy ajtót, ha lábunkat egy küszöbre helyeztük, ha egy deszkát megmozgattunk, vagy egy kulcsot elfordítottunk, azonnal robbanás történt. Többek között egy temetőben pokolgépet találtunk. Beállt az ősz, a levelek hullanak s mind nehezebb a földben elhelyezett aknákat megtalálni. Minden apró földdarabot lelkiismeretesen át kell kutatni, s árkaizaink szüntelenül ezen dolgoznak.

A német hadifoglyok szavaiból kitűnik, hogy a nemzeti szocialisták alaposan előkészítették a német a háborúra. A csekély iskolai végzettségű katonák is el tudnak igazodni a térkép, arról azonban alig tudnak, hogy kivel is háborúznak. Gyalogságunk lelki felkészültsége kitűnő, sokkal jobb, mint 1914-ben volt. Ezelőtt huszonöt évvel, ugyanebben az időben folyt ellenünk a nagy német támadás, amikor kétszáz ezer embert vesztettünk.

Anyagot alig használtunk el eddig. Állásainkat annyira megbízhatóan erősítettük meg, hogy az ellenségnek nagymennyiségű hadianyagot és katonát kell feláldoznia, ha meg akar támadni bennünket. A támadás valószínűsége öngyilkosságnak ítélik.

Ugyanebben az időben az angol hadsereg mind jobban erősödik s mind több ágyút, repülőgépet és harci kocsit állítanak elő az angol gyárakban. Németország nem rendelkezik olyan eszközökkel, mint mi. A jelenlegi háború türelmi háború, legalább is egyelőre. Minden eltelt óra előnyt jelent számunkra. Az országnak nyugalomban kell maradnia s meg kell őriznie bizalmát a hadsereggel szemben.

FINNORSZÁG KÖSZÖNETE

(WASHINGTON.) (RADOR.) Finnország amerikai követe tegnap rádióban mondott köszönetet az Egyesült Államok vezetésének és népének azért az erkölcsi támogatásért, amelyben Finnországot részesítették. Finnország mondotta a követ, a békés együttműködést keresi Berlinnel és Moszkvával egyaránt, de nem mond le semmiről, ami függetlenségét vagy sértetlenségét veszélyeztetné.

„A DARDANELLÁK LEZÁRÁSA TELJES LESZ

(ANKARA.) (Dunaposta.) Török politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a török-orosz megegyezést csak akkor írják alá, ha a szövetség a török minisztertanács jóváhagyja. Ezért Saracioglu hazaérkezése után azonnal kabinetülés lesz, amelyen megvitatják mindazokat a pontokat,

amelyeket a készülő egyezmény magában foglalt. Azt már most bizonyossá teszi, hogy a Dardanellák lezárása minden állam hadihajóival szemben teljes lesz.

UJABB HAJÓELSÜLYESZTÉSEK

(LONDON.) (Rador.) Német tengeralattjárók elsüllyesztették a Lochavon 9205 tonnás legújabb típusú kereskedelmi hajót. Hat utasát és 62 főnyi személyzetét mentőcsónakokba rakták a megtorpedózás előtt. Ezeket 8 órai vizen való csatángolás után egy brit hadihajó vette fedélzetére. A Lochavont ezelőtt egy évvel bocsájtották vízre. Ugyanakkor Párisból közli a Rador, hogy az utóbbi 48 óra alatt három francia zászló alatt haladó kereskedelmi gőzöst süllyesztettek el a német tengeralattjárók.

ERÉLYES OROSZ CÍFOLAT

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass hírszolgálati iroda hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján a következőket tette közzé. „A Manchester Guardian, News Chronicle és az United Press egy moszkvai rádióadásra való hívatkozással azt közölték, hogy Oroszország a kaukázusi határon csatározásokat eszközölt. Mindezek a hírek alaptalanok, rosszakaratúak és kihívó célzatúak.

LEGÚJABB SPORT

Zsengeller irányította a magyar válogatott csatársorát a románok ellen

(BUDAPEST.) Vitéz Ginzer Dénés szövetségi kapitány tegnap este összeállította válogatott csapatait az október 21-iki és 22-iki román-magyar mérkőzésre. A két csapat összeállítását a következő:

A) CSAPAT: Tóth (Szeged), Pákozdy (Elektromos), Biró (Hungária), Pázmándy (Elektromos), Sárosi III. (Ferencváros), Dudás (Hungária), Kincses (Kispest), Sárosi dr. (Ferencváros), Zsengeller (Újpest), Déry (Kispest), Gyetvay (Ferencváros).

B) CSAPAT: Csikós (Taxi), Olajkár I. (Kispest), Polgár (Ferencváros), Baróthy (Szeged), Tóth (Taxi), Szalay (Nemzeti), Várady (Taxi), Nemes (Kispest), Kolláth (Szolnok), Sütő (Gamma) Tóth (Újpest).

— SZERELMI BÁNATÁBAN ÖNGYILKOS LETT A FIATAL LEÁNY. Bereczki Anna 21 éves kolozsvári leány ma délelőtt a Zorilor-ucca 21. sz. alatt lévő lakásán marólygallal megmérgezte magát. Súlyos belső sérülésekkel kórházba szállították. Öngyilkosságának oka állítólag szerelmi csalódás.

— Rendőrségi hírek. Két vakmerő lopást jelentettek be a kolozsvári rendőrségnek. Ismeretlen tettesek tegnap délután álkulccsal behatoltak dr. Boila Romulus egyetem tanár Băii-ucca 1. szám alatti irodájába, ahonnan vadonauj, nagyértékű irógépet vittek el. Tegnap este felé Maja Dumitru Fântânelei ucca 31 szám alatti lakos zsebéből a Donat-uton közlekedő autóbusszban, ismeretlen tettes 1040 lej készpénzt tartalmazó pénztárcáját lopta ki. A központi rendőrség bünyűi osztálya, mindkét lopás ügyében megindította a nyomozást. — Dubean Vasile Nadase-ucca 57. szám alatt lakó fiatalember tegnap este — valószínűleg ittas állapotban — a Lunga uccában éjszakai botrány roktönzött. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőr csendre intette a „cukroskedélyű“ fiatalembert, de az állítólag szembeállított volna vele és amikor arra szólította fel, kövesse őt a kerületre, tetlegesen is bántalmazta. Másik közrendőrségi ügy: ártalmatlanná tették és bekísérték a kvesturára, ahol megkezdte a kihallgatását. — Kosztin Árpád Costin-ucca 24. szám alatt lakó közismert alvilági alak is, aki szintén botrányt rendezett a Mihai Viteazul-tér 11. szám alatti korcsmában szintén elő lett állítva. Costin kihallgatása folyik. — A Calugăritei-uccában éjszakai verekedés játszódott le Farkas Pál, Hoffmann Filóp és Hirsch Sándor fiatalemberek állítólag megölték Herczeg Hermann Ecaterina Var-ucca 2. szám alatti lakost, akit megvertek volna. Az ügyben megindult a vizsgálat.

JÖN! CHARLES BOYER és IRENE DUNNE JÖN!

egyetlen filmreke:

Ő és ÉN (SZERELMI KALAND)

Bemutatja nemsokára a

SELECT MOZGO

„Itáliára fontos szerep vár a jelenlegi időkben!”

„Ez a háború a türelem háborúja”

(LONDON.) (Rador.) Bastianini, az ujjonnan kinevezett olasz nagykövet az újságírók előtt kijelentette, hogy mélyen meghatotta az a fogadtatás, amelyben őt Folkestoneban a hatóságok és a lakosság részesítették. Különösen megköszöni azt, hogy lord Halifax saját gépkocsiját küldötte elébe. Nyilatkozata végén újlag hangoztatta, hogy rendkívül nagy örömmel jött Londonba, ahol rá, mint Olaszország képviselőjére, fontos küldetés vár.

GAMELIN NYILATKOZATA

(PÁRIS.) (Dunaposta.) A Havas távirati iroda munkatársa kihallgatást kért és kapott Gamelin vezérkari főnök és hadseregparancsnoktól. Gamelin kijelentette, hogy a háború csak most kezdődött meg. „Ez a harc — mondotta — a türelem küzdelme lesz. A francia népnek higgadtan és nyugodtan kell bevárnia annak végét, éppen úgy, mint ahogy a francia hadsereg tagjai türelmesek és nyugodtak. A francia népnek biznia kell hadseregében.”

TÜRELEMRE VAN SZÜKSÉG

(PÁRIS.) (Rador.) A Le Temps harctéri tudósítója: Jacques Boulenger beszélgetést folytatott Gamelin hadsereg főparancsnokkal s több vezérkari tábornokkal.

— Meg kell magyarázni a közönségnek — mondotta az egyik tábornok — hogy a háború még alig kezdődött meg és sok, igen sok türelemre van szükség. Nem kis dolog egy nagy ország erőit összefogni. A francia hadsereg mozgósítása husz napot vesz igénybe. A mozgósítás teljes rendben folyik le. A mozgósítás lezajlása és annak befejezése után harmincnyolc kilométer szélességű arcvonalon vonultunk előre. Azóta kisebb csapatokat igénybevevő vállalkozások történtek, ezek az összecsapások több szempontból is hasznosak voltak. Elsősorban stratégiai szempontból, mivel az ellenfelet arra kényszerítették, hogy Lengyelországban harcoló csapatainak egy részét a nyugati harcvonalra szállítsa. Taktikai szempontból alkalmas nyújtottak csapatainknak az előnyömu-

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT

Az orvos levele

ASSZONYOM!

de mennyire igaza van! Milyen nagy-szerűen látott meg olyan szélében, hosszában elterjedt dolgot, melyet kellő figyelemre éppen a szülők nem méltatnak! Tudomásul veszik, esetleg egy rövid ideig elgondolkoznak rajta — s aztán minden a régiiben marad. Ez az elhanyagolt dolog az, hogy ma kevés a bátor kis gyermek! Igen sok-nál az a bizonyos valami hiányzik, amit mi felnőttek „önbizalomnak” mondunk.

Vegyük csak sorba a dolgokat úgy, amint azt, ha nem is mindenfelé, de számos helyen tapasztalni módunkban van. Ime: A kis gyermek fél egyedül aludni, nem mer egymagában a szobá-ban maradni, nem akar sötét szobába belépni, este az udvarra, a kertbe kimenni, nem mer egyedül a fürdő-kádban megfürödni, nem mer idegen-nel, a tőle meg nem szokott, vagy nem ismert személlyel maradni, önállóan cselekedni... és folytathatnám a „nem mer”-ek sorát, de azt hiszem felesle-ges, mert ezek mindegyike majdnem általános, jólismert és számos kelle-metlenségre vezet.

Ennek a hibának gyökere messzire nyúlik. Ennek a bátortalanságnak kez-de tulajdonképpen akkor és azzal indul meg, mikor a kis emberpalántá-ból az önállóságot ölik ki.

Az önállóság bimbózó hajtását a sok tiltás, a sok „nem szabad”, „nem lehet” letöri, megsemmisíti. Az emberpalánták fölötti túlságos és sokszor nagyon in-dokolatlan gyámkodás és rideg eljárás észrevétlenül azt eredményezi, hogy benne a félsz kezd kialakulni, amely-nek tulajdonképpen való alapja: a benne mindinkább megerősödést nyerő gyengeségi érzés, amely aztán rendre, a szó igaz értelmében benne urrá is lesz. Ez a gyengeségi érzés önbi-zalmatlansággal jár s végredegyenében a bizonytalanságot eredményezi, ami-dőn a már szembetűnő és nekünk ért-hetetlennek látszó félelem fakad.

A neveléshez sok minden kell. A szülői szeretet még nem minden. Kel-lene hozzá elsősorban az, hogy a fel-nőttek, a szülők jobban ismerjék meg a kis embert, aki nem egy kisebbitett, ugynevezett „minitűr” nagy ember, hanem egy egészen sajátos más — egy-szóval gyermek. Ennek a ténynek meg nem értése az oka, a legtöbb nevelés-ből eredő hibának. Való és igaz, hogy a mindennapi élet gondjával küzködő szülő nem rendelkezik sem alkalom-mal, sem erővel, sem felkészültséggel, sem mással arra, hogy a kis gyermek teljes megértését előmozdítsa ismerete-kezt, így a gyermek szellemi fejlődésé-nek egyes mozzanatait, a gyermek lélektant, az ő külön világát stb. stb. megszerezhesse. Így történnek aztán a nevelésben olyan hibák, amelyek csak akkor ötlenek szemünkbe, mikor már szinte kiabálnak s amelyeket józan és okos előrelátással megelőzni lehetett volna. Ilyen mulasztás szomorú képe a gyáva, a félsz gyermek, akiben a sok „nem szabad”, „nem lehet” önbi-zalmatlanságot hozott létre, kibén lelki jelenséggé a gyengeségi érzés szilár-dul meg.

Asszonyom! Önbi-zalom és bátorság oltassék bele minden kis emberpalán-tába s ha ennek eleget teszünk, akkor sok kellemetlenséget tudunk elhárítani. A gyermek fölötti állandó gyámkodás, a felnőtt szemével végzett rebegő ellen-őrzés sok titlalma, nem jó nevelési mód! Ha a gyermekben az önbi-zalmat, a bátorságot kis korától kezdve ápol-juk, akkor egyben már is elejét vettük annak a félelemnek, melyről nekem levelében említést tett.

Olyan jól esett olvasni okos sorait s ha talán válaszmál nem volna mindenben megelégedve, vagy az nem elégítette ki, úgy nézze még is benne jóakaratu, felvilágosító és oktató szán-dékomat.

Sokszor üdvözl:

DR. SCHMIDT BÉLA,
Marosvásárhely.

Középkori normanok Észak-amerikában

Nemrégiben jelent meg egy érdekes tanulmány H. R. Holand professzor, a wisconsini egyetem tanárának tollából, aki a kensingtoni runás kőnek eredetiségét bizonyítja. A kensingtoni követ — mint ismertes — 1898-ban az észak-amerikai Minesotában egy öreg fa gyö-kerei alatt találták. A kő lapos olda-lán és szélein runa jelek voltak látha-tók, amelyeknek az alábbi jelentésük volt:

„Nyolc gót és 22 normán felfedező uton Vinelandból Nyugaton át. Két sziklás szigeten táboroztunk, egynapi járásra északra ettől a kőtől. Egy na-pon halászní mentünk. Mikor hazajöt-tünk, tíz férfit vörtől pirosra festve ta-láltunk. Ave Virgo Maria ments meg minket a gonosztól. Tíz férfit kell őriz-nünk (vagy keresnünk) hajóink 14 napi járásra ettől a szigettől. A. D. 1362.”

Ezek szerint tehát „gótok és norma-nok”, vagyis skandinávok 130 évvel az-előtt, hogy Columbus Amerikát felfe-dezte, már jártak a nyugati kontinen-sen. Hogy a vikingek Vineland-ot már fölfedezték, az ismert dolog. Leif Erik-

son viking serege volt a felfedező. Ed-dig azonban úgy vélték, hogy a XI. századi nagy viking vándorlások után Vineland ismét feledésbe merült. Az a vélemény, amely szerint a runa kő modern hamisítvány (mindenesetre nem igen érthető, hogy milyen okból hamisított valaki ilyesmit), arra tá-maszkodik, hogy a runa jelek és azok helyesírása is nagymértékben eltér-nek a viking idők runa írásától és ál-talában a korai középkor runáitól. A runakutatók másik csoportja ezzel szemben azt állítja, hogy éppen a köz-épkorban nagyon különböző runa ábécék voltak és azokon belül számos rendhagyás. Ennek következtében a kensingtoni kő nagyon könnyen lehet az egyik ilyen runa ábécé variációja a XIV. századból.

Holand tanár most a történelmi té-nyek egész sorát hozza fel, amelyek a kensingtoni kővel kapcsolatba hozha-tók. Továbbá rámutat arra, hogy ugyan ezen a környéken több középkori fegy-vert találtak, amelyek skandináv ere-detűek lehetnek.

Európai Robinzonok

Amióta a világ áll, helyesebben: amióta megalakult a társadalom, min-dig akadtak külön emberek, férfiak, asszonyok, fiatalok, öregek, akiknek legfőbb vágya az volt, hogy elvonulva a zajos élettől, társadalmi gondoktól, kötelezettségektől, egy elhagyott szigeten üssenek tanyát és ott éljék bé-késen, magukra hagyottan életüket.

Különösen, mióta a modern társada-lom élete szünet nélküli vágatás, iz-galom, felelősségviselés lett, akadtak nagyszámban olyanok, akik megcsömö-rölve a nagyvárosi élettől, az emberektől, arra törekedtek, hogy egy-egy tá-voli pontocska, egy-egy elhagyatott szigeten üssenek tanyát.

Elhagyott szigeteket egy-kétszáz év-vel ezelőtt nem volt nehéz találni, de mióta a civilizáció mondhatni inckreke felosztotta a földet s minden nemzet kisajátította magának a neki joggal vagy anélkül járó összes létező terüle-teket, szigeteket, stb., bizony megnehe-zült azok helyzete, akik elhagyott szig-etet akartak felfedezni.

Egyik lap igen érdekes leleplezése-kezt közöl most a modern Robinzonok-ról. A cikkből megtudjuk, hogy még mindig vannak lakatlan szigetek, még hozzá nagyszámban s a modern robin-zonok százai élnek — sokan egyedül, sokan családotul — ezeken a szigete-ken.

Például Európa legforgalmasabb vi-zuittján, a Földközi-tengerben számta-lan kis felfedezetlen szigetcseke van. Apró kis szigetek ezek, amelyeknek a legtöbbje mértékben sikerült elbuj-niok a civilizált világ szeme elől. Még a térképkészítők sem tudnak róla. De nemcsak a Földközi-tengeren vannak ilyen rejtett szigetcskéik, hanem az Adriai-tengerben is. A dalmát partok közelében különösen sok a lakatlan és ismeretlen ki sziget.

A legújabb görög tengerészeti tér-kép készítője, munkája közben, négy-száz kis szigetet „fedezett fel” az Égei tengeren.

A legtöbb kis szigeten nem laknak emberek. A lap éppen ezért azt taná-csolja a civilizációtól megcsömörlött, magányra-vágyóknak, hogy hajózza-nak el egy ilyen kis szigetre. Akár a Földközi-tenger, akár az Adriai-tenger, akár az Égei-tenger egyik szigeté-re. Üssenek ott tanyát. Idillikus csendben élhetnek, olyan teljes visszavonultsá-gban, mintha a Déli-tenger legrejtet-tebb részében lenne a sziget és nem Európa közvetlen közelében. Aki egy ilyen szigetre menekül, biztos lehet benne, hogy évekig sem fogja őt za-varni senki.

A lap ezután pontos beszámolót ad a 20. század Robinzonjairól. Mert ha nincs is sok, de mégis van néhány mo-dern Robinzon, aki paradicsomi vissza-vonultságában él egyedül egy-egy ilyen szigeten.

Például egy Paul Hartmann nevű né met férfi husz év óta él Dalmácia kö-zelében Brár szigeten. Husz évvel ez-előtt hajótörést szenvedett ennél a szig-etnél, amely annyira megtetszett ne-ki, hogy ezen a szigeten fogja leélni életét. A husz év alatt mindössze há-romszor hagyta el a szigetet: „bement” Európába ruhákat vásárolni. Saját ma-ga tákolta össze házáat, amelyben két évtizede lakik és szép kis veteményes kertet ápol a szigeten.

Egy másik „Robinzon” Görögország közelében lakik egy apró kis — Itos nevű — szigeten. Jean Douviviernek hívják és francia. Néhány évig magá-nyosan élt, de Itos szigetére való költö-zése után öt évvel a szomszédos kis szigetre, amely mindössze egy mérföld nyire van Itostól — egy francia festő költözött. A két francia rövidesen fel-fedezte egymást és azóta gyakran lá-togatnak egymáshoz.

Karl Ericson nevű dán fiatalember a negyedik Robinzon. Néhány évvel ez előtt, ez a dán fiatalember otthagya feleségét, aki sokat veszekedett vele. Beutazta a világot, aztán rájött arra, hogy szépen élni csak egészen eldugott, lakatlan kis szigeten lehet. Ekkor el-foglalta a dalmát tengerpart közelé-ben levő egyik kis névtelen szigetet.

Egy osztrák házaspár a festői fekvé-sű görög szigetek egyikére költözött. Ez a „Robinzon”-pár egészen más el-vek alapján rendezkedett be a szig-e-ten, mert meggyűlöltek a világot, de a technikai vívmányokat nem akarják nélkülözni. A kis szigeten áramfejlesz-tő készüléket állítottak fel, hogy le-gyen villanyvilágításuk.

A modern Robinzonok királya azon-ban A. Kennedy, aki feleségével tíz év óta él az Adriai-tengerben levő Lo-gor szigeten. Csak ők ketten laknak ott. Gyönyörű, modern villájuk van, amely mellett gyönyörű tennisz- és golf-pálya van. Az angol Robinzon-házaspár féltve őrzi magányát. A la-katlan sziget közepén álló villát tüskés drótkerítéssel vette körül, nehogy va-laki megzavarja az életüket.

Az a néhány ember, aki időnként hirt kap a 20. századbeli Robinzonok-tól, azt mondja, hogy ezek az emberek, akikben elég energia és merészség volt vágyuk megvalósításához, nagyon bol-dogok és a világ semmi kincsért nem jönnének vissza a civilizált világba.

Álmodtam a Szentatyáról

IRTA: FLÓZNIK GYÖRGY

Pillangót üző kis fiucska voltam...
Gyermekkoromnak legszebb reggelén
Csodás királylány ringatott ölén
S egy bájos álmot álmodtam meg én.
E szép királylány testvér volt a Vágy-gyal,

Ábrándozásnak hívják ezt a lányt.
Akkor még hittem földi boldogságban
S nem láttam benne semmi nagy ta-lányt.

Oly szép is volt, mit akkor álmodtam!
Túl tengeren maradt el szép hazám
S én közeledtem vágyaim honába,
Hol él a hit, mert élteti: a Pápa.
Szemlélttem bámulattal Róma sok száz
Művészi fényben úszó templomát,
S a katakombák mélabús világa
Szent érzélemmel járta lelkem át.
Hol Szent Péternek hamvai pihennek
Kis angyaloknak hallám énekét;
A síron térdelt Róma nagy Lakója:
Ugy megalázta tiarás fejét!

Ő most a földön Krisztus helytartója,
Egész világnak édesatyja ő...
S én láthatnám, mily mélabús az arca,
Mily bánatos, mily némán könnyező.
Imádkozott a síron térdepelve
A békéért, a béke Fejedelme...
Soká maradtam még így elmerengve,
S most — sírhatok e szép álom után.

Bocsássatok meg, most jutott eszembe:
Ez valóság, s nem álom volt csupán!

JEGYZET. Ezt az álmomat csak azért elevenítem most fel, mert nemcsak a ro-mán, hanem az egész világsajtó is tiszte-lettel emlékezik meg a Vatikán béke-ak-cióiról. Amit fiatal koromban ott a Szent Péter apostol sirjánál térdeplő X. Pius Pápánál személyesen, saját szememmel láttam, az ma nekem álomnak tűnik fel, bár valóság volt akkor, s valóság ma is, mikor immár XII. Pius pápa imádkozik és dolgozik a világ-békeért.

— Fez, vagy nem fez? Kairóból jelen-tik: Ebben az évben lesz száz éve an-nak, hogy a jólsimert piros bojtos-sap-ka divatbajött a keleti népeknél, melyet a törökök feznek, az egyiptomiak tarbusnak, Szíriában tagnichnek, az északafrikai araboknál pedig seszának neveznek. Feznek a marokkói Fez vá-rosról neveztek el, ahol leghíresebb készítői voltak. Feltalálója egy görög kalapos volt és mintául a görögkeleti papok fekete fővegét használta, mely ma is a fehez hasonló, csak fekete és bojtnélküli. II. Mohamed török szul-tánnak megtetszett az új karimátlan kalap és hadseregében a régebbi tur-bán helyett egyensapkákat alkalmaz-ta. Később a szultán összes alattvalói közt elterjedt és valósággal a mohame-dán népek szimbólikus viseletévé vált. Érdekes, hogy ugyanabban az orszá-gban, ahol legelőször vezették be hivatalosan, ott tiltották be legelőször viseletét. 1926-ban rendeletben tiltották meg a fez viseletét, mint amely a ma-radiság jele. A régi nemzeti viselet is áldozatul esett, sok egyébvel együtt, a nagy európaizálódásnak, ami Török-or-szágot oly rövid idő alatt teljesen át-alakította. A török példát a perzsa sah is követte és országában szintén be-tiltotta a fez viseletét. A többi mohamedán országokban azonban még ma is divók, habár már Egyiptomban is sokan fölösleges és maradi megkülön-böztetésnek tartják.

— Jóüzien horkolt a felborult autó roncsai alatt. Newyorkból jelentik: William Hurwitz ipswichi (Massachu-setts állam) gyáros gépkocsija kormány kerekénél elaludt. A kocsi letért az ut-ról, kidöntött egy 15 méter hosszú ke-ritést, kilenc cementoszlopot és egy távirópóznát, végül pedig felborult. Az arra haladó utasok keltették fel a ko-csija roncsai alatt még mindig horkoló Hudwitzet, akinek csodálatosképpen semmi baja sem történt.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(33.)

Harry egyszer csak megdöbbenve hajolt előre. Nagy, tágranyított szemekkel bámuló egy nőre, aki a terem első oldalán, magas, elegáns tartású, napbarnított, őszhajú férfivel kettesben ült egy tarka nemes borsóvirággal díszített kis asztal mellett. A nő balprofilját fordította feléje, úgy, hogy nem láthatta egészen pontosan szemét, arc kifejezését, de a gyönyörű metszésű orr, a puha, fényes, természetes aranyfürtökben gyűrűző haj, a nyak finom vágása, karcsu hosszúsága, a leányosan keskeny, mégis telt váll, főképpen pedig fejtartása, könnyed mozgása, fordulása, sajátos élenksége, amint helyeselt, tetszést, vagy rosszaságot fejezett ki, bámulatosan ismerős volt.

Mégis volt benne valami idegenszerűség, amit nem tudott emlékeihez hozzáfűzni. A nagyvilági nő önértékes biztossága, tökéletes izlése, raffinált eleganciája távol állott attól a képtől, amelyre most emlékezett.

Eugen észrevette barátja leplezetlen érdeklődését, bámuló szemét, arcának színváltozását és csodálkozva kérdezte:

— Ki keltette fel ilyen nagymértékben érdeklődésedet? Még enni is elfelejtessz.

— Vigyázz, ne fordulj gyorsan arra — válaszolt Harry — mintha egy régi ismerősmet látnám ott a baloldali sarokasztal mellett egy szimpatikus arcú ősz férfivel... Nem vagyok bizonyos benne, de a hasonlatosság megdöbbenőt...

Eugen óvatosan nézett a jelzett irányba, aztán a nagyvilági ember jólétszerűségével jegyezte meg:

— Mister Workmannt és feleségét gondolod? Nekem is feltűnt már az érdekes házaspár. Nagy különbség lehet közöttük, de úgy látszik, azért megértik egymást. Azt mondják, hogy Workmann a legnagyobb töltőtoll- és írógépgyárosok egyike Amerikában. Felesége, külsejéről ítélve, amerikai nő. Nem tévedek. Ez a tartás, ez az öntudatos elegancia, a legapróbb részletekig menő raffineria az öltözködésben, az arcfestékek díszkrét és mégis észrevehető használata... nem, Harry, te ezt a nőt nem ismerhetted. Ez született amerikai.

— Csak bár egyetlenegyszer érrefelé fordítaná tekintetét. Ha a szemét láthatnám, mindjárt tisztába jönnék vele — mondta Harry izgatottan.

Abban a pillanatban a gyönyörű nő végignézett a termen, szeme nevető érdeklődéssel siklott végig férfiakon, nőkön, érintette a Harry asztalát is, de nem árult el sem megismerést, sem megdöbbenést.

— Nos? Nos? — érdeklődött Eugen — ha ismerősöd lenne, feltétlenül tanujelét adta volna valamiképpen annak, hogy észrevett...

— A szeme is olyan, mint egész lénye — sóhajtott Harry — az... és mégsem az.

— Semmiesetre se hagyjad kihűlni tányérodon a pompás töltött champion — nevetett Eugen — elvégre még lesz elég idő érdeklődni nőd iránt. Mindent a maga idejében. Most egyél.

Harrynak azonban elment az étvágya. Sajátságos érzések és gondolatok szaladgáltak fejében. Egy-egy pillanatban esküdni mert volna rá, hogy Hildát látja maga előtt, aztán mégis olyan idegenszerű vilt, olyan más... Az egyszerű, bájos, fülig szerelmes kis leány mégsem lehet azonos ezzel a stilusos nagyvilági nővel.

Alig várta, hogy a diner véget érjen. Feszült figyelemmel leste, hogy vajjon

Salamuk ur - az élet-
mentő

(NEWYORK.) Nemrég tért vissza Amerikába gazdag zsákmánnyal Smietson afrikai kutató expedíciója. Smietson érdekes dolgokat beszélt el afrikai tapasztalatairól. A többiek között az alábbi dolgokat is elbeszélte:

— Uhimából elindulva, tizenegy napig utaztunk a belső vidékek felé, mikor egy hosszú, keskeny tóhoz érkeztünk, melyet magas sziklák környékeztek. Négereim irtózva mesélgették, hogy láttak néhány kék hernyót s ezek annyira mérgesek, hogy pusztá érintésükre is vérmérgezést kap az ember. Nem akartak tovább jönni velem, de puskával kényszerítettük őket a továbbhaladásra.

Egyszerre melém lépett a vezető: — Uram, az erdőlakók körülvettek bennünket! Nézzen csak föl arra a sziklára!

— Valami egészen apró, nagyfejű és nagyhasú fekete lény szaladgált izgatottan a szikla tetején. Tölem vagy 30 lépésre. Már emeltem a puskámat, hogy rálőjlek, de a vezető rámkialtott: — Uram, csak ezt ne! Hiszen az ott, ember!

— Nem akartam hinni, hogy a fekete lény ne legyen majom. A szaladgáló izgatott csodálé ny folyton ezt kiáltotta: — kuck, kuck, talamu... és akármennyire vonultunk, nyomomban maradt. Delfelé megpihentünk egy szikla tövében. Egyszerre ökölnyi kő zuhant a hámatra oly erővel, hogy lélegzethez sem jutottam. Fel kellett ugranom s láttam, hogy a talamu hajította rám a követ. Mielőtt megmozdulhattam volna, közvetlenül a lábamtól vékony, csillogó kigyó surrant el, de bucsuzól néhányyszor belemart a csizmám bőrébe. Rögtön tudtam, hogy a csodálé idejében megpillantotta a kigyót s

azért dobott hátba, hogy mozgásra bírjon.

— Így ismerkedtem meg Talamuk urral, egy százharom centiméter magas, huszonkilenc kilós emberkével, aki különösen Alfo nevű majmommal kötött jóbarátságot, de mikor cukorral kínáltam meg, velem is jóba lett. Tengerifülből készült köténykéje, hófehér foga és hatalmas hasa volt. Vékony és rövid lábai dacára egyetlen emberem sem érte utol a futásban, magam pedig sokszor megcsodáltam a talpát, melyen a bőr ujnyi vastag s oly kemény volt, hogy a tü vagy késpenge beletörött.

— Talamuk ur — így neveztük el talán tíz szóból álló tudománya egyik eleméről — az Abongo pygmeus törzshöz tartozott, de a törzs lakó helyét sohasem árulta el. Alkonyatkor hirtelen eltűnt s hajnalban pontosan megjelent. Egy ízben magával hozta a feleségét is, egy még apróbb emberkét, de a nő nem mert kijönni a bozótból, csak annak széléről leste férjének minden mozdulatát. És mikor a kötelesség Európába szólított vissza, az uhimbai erdők szélén Talamuk ur bebizonyította, hogy nem majom, hanem tényleg ember. Sirvafakadt. Hangos bömbölését még sokáig hallottuk, aztán a hang elenyészett a távolban. Talamuk ur és felesége visszatért a vadon mélyébe s bizonyára nagyon nélkülözi a cukorkákat, melyekkel mindennap alkonyatkor megkínáltam. Ezt szerette Talamuk ur leginkább, más ajándékot sohasem kért s tudom, hogy a cukorkák iránti vágy csalogatta ki a feleségét is a hozzáférhetetlen erdőségekből. Hiába: az afrikai nő is ingatag és kíváncsiságában nagyon is gyenge...

AZ ÁLLATOK VILÁGÁBÓL

Fecskék

A fecskék szerelmi hűségéről a költők, sőt természetvizsgálók is sokat beszélnek. A fecskéket soha senki se gyanúsította házasságtöréssel. Mégis személys tapasztalat alapján állíthatom, hogy a női hűtlenség náluk se kivételes dolog.

Egy ereszt alatt figyeltem meg egy fecskéfészket. Az én fecskéim éppen távol voltak, egyszer megérkezett az anya, elhelyezkedett a fészeken, hogy a tojásokra ügyeljen. Állandóan ott-hon volt. Két him hozott neki ennivalót. Először azt hittem, hogy tévedek. De mikor a kicsinyek kikeltek, hárman is táplálták őket. Az anya, a férj és... a házibárát.

Madárturisták

A párisi megfigyelőállomáson összedtek egy csomó verebet és mind-egyiknek a lábára acélgyűrűt huztak. Ezeket a verebeket később Marokkóban, Madeirában, sőt néhányat Abessziában fogtak el, pedig a vereb egyáltalában nem vándormadár. Hogy miképpen tesznek meg ilyen nagy utakat, arra vonatkozólag a Tudományos Aka-

démia legujabb vizsgálatainak eredményei adnak felvilágosítást. Ugyanis azt fedezték fel, hogy a vándor vadkacsa repülésük közben a hátukon verebeket szállítanak. De nemcsak a vadkacsa, hanem a hattyúk is, amikor Európa északi vidékeiről Afrikába igyekeznek, sokszor szállítanak verébrakományt, kis potyautasokat.

Majmok

A majmok általában többnejűségben élnek, kivéve a gorillát, orangutangot és a csimpánzt. Kissé nagyfülű szőrös „rokonaink”, akik feltűnően abban különböznek tőlünk, hogy kissé hajlott háttal járnak, mint a biciklisták, megelégszenek egy feleséggel. Talán azért olvasható olyan szomorú nosztalgia szemükből. Szomorú, egyhangu családi életet élnek. De ezektől a kivételektől eltekintve, mondok általában a többi majmok, például a páviánok, többnejűek. Az aglegény pávián többet ad a külsejére, mint például a házasságbon. Az „arca” szép kék, az orra borvirágos, a homlokát csinos szőrpamacs díszíti s az állat szép szőke szakáll s amire legfőképpen büszke, az a szép

égővörös ülógumója. Ha méregbe jön, vagy „elpirul”; ez még pirosabb lesz. A páviánok csapatokban élnek. A him a nőstényeit rabszolgaként kezeli. Bréhm írja, hogy egy minden hájjal megkent, idősebb, ravasz tapasztaltabb him vezetésével indulnak rablóhadjárataikra. A nőstények gyermekeiket a hasuk alatt hordják, sőt óvatossági intézkedésként a gyermekeinek a farkát az anyjuk forka köré tekerik. Nagy elővigyázatossággal nyomul előre a banda egyik magaslatról a másikig. Az öreg megy elől ágról-ágra ugrándozva; mikor pedig biztonságban kezdik érezni magukat, hozzálátnak a kukoricaültetvény kifosztásához, a kicsiket pedig játszani engedik.

Igen figyelemreméltó a majmok érzelmi élete. Az idősebb páviánok felügyelnek a fiatalokra. A „Nature” című angol lap tudósítója a kertjében páviánokat tenyésztett. Egy nap az egyik fiatal him leesett egy fáról és kifecamította a karját. A többiek, különösen egy idősebb nőstény, nagy odaadással gondozták. Ez utóbbi minden nap félretette számára a napi banánadagját és étkezés előtt mindig előbb a sebesültet táplálta, „aki” egy faház kiugró eresze alatt lakott. Mikor a sebesült nagy fájdalmairól panaszkodott, a többiek résztvevően vették körül.

James Forbes egy érdekes jelentést adott egy vadász leölt egy páviánt és bevitte a sátrába. Nemsokára a törzsnek vagy negyven tagja gyülekezett támadóan a sátor körül. A banda főnöke vad hadonászással követelte a holttestet. Mikor kiadták neki, a karjaiba vette és várakozó társaihoz vitte.

De nemcsak érzéseik őszinteségében, hanem gyakran értelem dolgában is fölműveljük az embert. Dlason doktor a madraszi kórházi főorvos megfigyelte, hogy a környéken tartózkodó majmok között a betegség ismeretlen. Tudniillik ezek úgy védekeznek a baj ellen, hogy vitamindus gyümölcscsel táplálkoznak. A benszülöttek hosszú évszázadokon keresztül kimerített talajon termesztett rizsszel élnek, ez pedig egyáltalán nem tartalmaz vitamint, egészen értéktelen táperezű. Ezt a rizst a majmok megvetik és inkább gyümölcscsel táplálkoznak.

(I. A.)

MACSKABAJ

Kinos ügybe keveredett egy genfi macska szörnyű falánksága miatt. Any nyira kinos volt az ügy, hogy a végén közügy lett belőle. Nagy csődülettel, tüzoltói kivonulással. A macska vadász körútján eljutott egy torony tetejére, egy kis galamborszálló közepébe. A macska nagyon éhes volt és így néhány perc alatt hárommal csökkent az élő galambok száma. De szörnyű cselekedetért azonnal meg is kapta büntetését. Nyilván iszonyu gyomorgörccsei támadtak, mert fájdalmas és hangos nyivákolásba kezdett. De még egy nagy baj vált ekkor nyilvánvalóvá: a tulságosan bő ebédétől úgy elnehezedte teste, hogy nem tudott lemászni a toronyból. Lentről a járókelők csak azt látták, hogy egy macska nagy nyivákolással eredménytelenül próbálkozik lemászni a toronyból. Az emberek nem ismerték az ügy sötét hátterét, megsajnálták a kintlódó macskát, értesítették a tüzoltókat, amely kivonult a tüzoltólétrával, egy tüzoltó felszaladt a torony tetejére a macskáért. A macska rémtettét csak megmentője, a tüzoltó fedezte fel, ő mesélte el, ahogy a földre érkezett, az események magyarázatát az egybegyűlt tömegnek — amelynek szemében az imént kedvesen és szerencsétlenül nyivákoló kis fehér macska hirtelen elvesztette népszerűségét.

— Hadiszolgálatra jelentkezett a hadirokkant. Nagyszébenből jelent a Rador: Vasile Vasile 50 éves hadirokkant, aki egyik lábára sánta, fölajánlotta szolgálatait háború esetére. A medgyesi származású hadirokkant azt kérte, hogy alkalmazzák őt autók, traktorok vezetésénél. A hadirokkant mély hazaszeretetről tanuskodó önkéntes szolgálatvállalása, általános mély benyomást keltett.

(Folytatása következik.)